

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az országos magyar gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.

Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 20 korona, félévre 10 korona, negyedévre 5 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

As egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadási felelős: Forster Géza az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az OMGE. szerkesztő-titkára.
Társaszerkesztő: Buday Barna az OMGE. titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEII.

1900. évi szeptember hóban befizetett alapítványi kamatok és tagsági díjak nyilvános nyugtázása.

Alapítványi kamatot fizettek:

1900. évre:

Kund Pál 20 és Magyarai Kossa Sámuel 52:50 koronát.

Tagsági díjat fizettek:

1901. évre:

Faragó Kálmán 10, Tauber Ottó 10, Tárcazy István 10 koronát.

1900. évre:

Barcza Károly, gróf Bánffy Miklós, Beke István, Beretvási János, Bornemisza Gyula 20 20, Bronner Armand 10, Brüll Armin, Bukovinszky Artur, Büttner Róbert, Czeiner Nándor, Dercsényi Kálmán, Deutsch József, Domahidy Sándor 20—20, Faragó Kálmán 10, Farkas László, Fleischer Ferencz, Frey M. Mór, Horváth Gábor, Jablonovszky József, Jasztralecsky Emil, Kiesling Ferencz, Kirchner Lajos, Kocsány Mihály 20—20, Krisztinkovich Dénes 10, Leidenfrost Tódor, Majthényi Károly, Mock Imre 10—20, Nedeczky Pál 5, Ondrissz Czirill, Orsz. méhészet-eg., Ostffy Miklós, Prónay István, Renner Gusztáv, Riszdorfer László, Siegler Gyula, Székács Elemér, Széphegyi Antal 20—20, Szaichó Iván 10, Tarich Kajetán, Tanfy Gusztáv 20—20, Taubert Ottó, Tárcazy István 10—10, gróf Teleki László, Gyula-pusztai hidegkuti uradalma, Wodiár János 20—20 koronát.

Hátraléokra fizettek:

Beretvási János 20, Dulánszky József 40, Eetter Gyula, Fülöp Zoltán 20—20, Jasztralecsky Emil 40, Lachne Hugó, Leidenfrost Tódor 20—20, Milanes Iván 30, Orsz. méhészet-egyesület 20, Schön Aladár 30, Sterk Zsigmond 10, Székács Elemér 40 koronát.

Kassai agrárgyűlés.

A „Magyar Gazdaszövetség” f. évi október hó 8-án Kassán nagy agrárgyűlést rendez. E gyűlés tárgyalni fogja

a középosztály mai helyzetének okait, a pusztulás tényezőit felderíteni igyekezik s utalni fog azon módokra, a melyek segélyével az mérsékelhető.

Az agrárgyűlés napirendje a következő:

Gróf Mailáth József. — A középosztály és a nép.

Bujanovics Sándor. — A középosztály neveléséről.

Makfalvay Géza. — A birtokminimum örökösödéséről (Homestead.)

György Endre. — A magyar gazda hitele.

Gróf Zselénski Róbert. — Földmívelési vármok és határidőzűlet.

A nagygyűlésen résztvevők a M. Á. V. és a Kassa-oderbergi, valamint a déli vasút vonalain kedvezményeket élveznek, amennyiben I. osztályban II-od osztály; II-od osztályban III-ad osztály; III-ad osztályban fél II-d osztályu jeggyel utazhatnak. A nagygyűlésen résztvenni szándékozók a kedvezményes jegy iránti igényüket mielőbb jelentsék be a Magyar Gazdaszövetségnek (Bpest, Baross-u. 10.)

Társadalmi politika.

Mikor a kassai agrárgyűlés a középosztály bajainak orvoslási módjai felől tanakodik, akkor tulajdonképen a magyar társadalmi politika irányelveit kell kijelölnie. A magyar társadalomnak legtermékenyebb rétege épen a középosztály, legalább ez volt a múltban és ennek kellene lennie a jövőben is. Amiként

a szerves lények életében is azt látjuk, hogy a feltalaj alatt elterülő rétegbe nyulnak le a növények gyökerei és ez konzerválja a rövényi tápszereket, aként konzerváló feladat jut a középosztálynak is. Gyűjti és konzerválja azt az anyagot, amelyet a nemzeti élet mindennapi erőnyilvánításai feltételeznek. Innen szedik a legtöbb ujonczot a nemzeti előrehaladás hadműveleteihez, innen kerülnek ki azok a közkatonák, akiknek saját sulyokon kívül a közmegebizatások borjúját is birniok kell. Az az ország, amely saját erőmegőrzése érdekében annyira utalva van egy termékeny középosztályra, mint a miek, ennek a középosztálynak erőben tartásánál fontosabb társadalmi politikát nem ismerhet.

Hanem hát minálunk van kifejezett politika közjogi értelemben, kezd lenni politika közgazdasági értelemben is, van párt- és felekezeti politika, kifejlett szervezetű, marakodásra kész organumok valamennyien; de közöttük a társadalmi politika csak oly módon tűnik fel, mint egy mozgó tömegbe vetített eszménykép. Ennek a képnek husa, vére és öntudata hiányzik, a mint hiányzik minden egyseges társadalmi megállapodás és minden öntudatos tervezet a sorvadó középosztály felvirágoztatására is.

Tévedés volna a középosztály reaktiválásának feladatát egyedül a közgazdasági tevékenység körébe utalni, bár való igaz, hogy a mentési miveletek egy részének az anyagi téren kell lefolyniok, különösen, ha a középbirtokos osztály helyzetét tekintjük. A sok tervezet közül,

OSZI VETŐMAGSZÜKSÉGLETÜNK BESZERZÉSE VÉGETT

forduljunk a

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETÉHEZ Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Mai számunk 12 oldal.

melyek a középirtokosság talpraállítását vették célba, valamennyi azzal az egyforma követelménnyel végződött, hogy pénz kell, még pedig sok pénz. Nyuljunk a földterhmentesítés bármely tervezetéhez, pénz nélkül, nemzeti áldozat nélkül keresztül vinni egyiket sem lehet. Nyuljunk a középosztály rekonstrukciójának bármely eszméjéhez, a telepítéshez vagy a járadékirtokok alakításához: ezeket is csak pénzzel lehet megcsinálni. De költséget társadalmi alakulások javára semmiféle bankház áldozni nem fog. A közteherviselés igénybevétele nélkül tehát anyagi téren még csak munkába sem kezdhetünk.

Eddig a pontig osztatlanok a vélemények. Maga Lukács pénzügyminiszter sem vonhatná azt kétségbe, hogy például a középirtokokra nehezedő kölcsönnek 4%-os államilag támogatott kölcsönökre való konvertálása nagyot lendítene az ügyön. Csak azt vonná kétségbe, vajjon joga volna-e az államnak ahhoz, hogy egy ilyen konvertálási művelet áldozatokkal járó támogatásába belemenjen a középirtokosság érdekében?

Ha a materiális igazság színvonalán maradunk, bizonyára kiváltságnak tűnik fel, hogy egy társadalmi osztály mentési költségei a közmegeterhelhetésre háruljanak. De az a társadalmi politika, amely a materiális felfogás színvonalán felül emelkedik, az a megmentendő középirtokosság tagjaiban nem pusztán individu-mokat lát, akik az erömérközés szabályai szerint elbuktak, tehát fekvő hagyandók. Hanem meglátja a közkötelességeknek azokat a súlyait is, amelyek a roskadozókra mindenkor aránytalanul nehezedtek. És észre veszi, hogy a roskadozó embert a nemzeti élet közfeladatai számára kell tulajdonképpen felszámolni. És észre veszi, hogy a nemzeti társadalom ezzel a mentéssel tulajdonképpen a saját termékenységének biztosítása érdekében tartozik.

Ennek az etikai mozzanatnak kifejezésre juttatását vállalja el a kassai agrárgyűlés, mely a maga társadalmi programját részévé akarja tenni a közgazdasági tevékenység öntudatának is. De részévé akarja tenni főként a magyar társadalom öntudatának.

Oh, a közfelfogás tévedései sem kicsinylendő tényezők a középosztály válságos helyzetének okai között. Különösen pedig nem kicsinylendő a téves irányelvek pusztító hatása a városi középosztály sorsának alakulására nézve. A hibásan felfogott társadalmi ambíciók, a külsőségekben való kínos versengés, nagyzás, divatos hóbortok; a gyermeknevelés, nem reális pályák választása, hálás közkereseti forrásokból indokolatlan visszahuzódás, kicsinyes előítéletek, amelyek nyomasztó hatása alatt borzasztóan vergődik ez a modern módra átalakult társadalom: mindezek közismert okai annak, hogy boldogulni nem tudunk. S a hibás felfogások belopódnak a kormányzati szervezetekbe is; melyek pompázó alko-

tásokban versenyeznek nagy közállozások árán, miközben megfedkednek az élet mindennapi szükségleteinek olcsó kielégítéséről. Tovább is mehetünk. Látjuk a szabadságot uralkodni, gyarapodni és pusztítani, a testvériség és egyenlőség szelid kiegyenlítő hatásainak támogatása nélkül. Látjuk, hogy mindenki és mindinkább saját jóvoltjára gondol első sorban s az individualisztikus érvényesülési vágyak előtt a közérdek mindinkább háttérbe szorul. Kiürül így lassanként a nemzeti közérzés egész tartalma helyébe kerül a ridegen széthuzódó önérdékek, melyeknek harmónikus érintkezési pontja nincs többé. Hogy az összevonó képességnek tartalma épen a középosztályból vessz ki, hogy ennek az osztálynak ebbeli hivatását a modern alakulás következményei összeroppontják, ez igen nagy baj, amely bajt pusztán csak az anyagi téren meggyógyítani nem lehet. Ellenben orvosolni lehet úgy, ha a közfelfogás téves irányait helyes mederbe tereljük.

Egészséges eszünk megéri a tévedéseket, ellenük panaszkodva, jajgatva tiltakozunk, de az előítéletek s ferde szokások lidércnyomása mellünkre nehezedik. Érezzük, hogy boldogok nem vagyunk és hogy ennek gyakran igen kicsinyes és igen ostoba okai vannak. Aki a közfelfogás e kicsinyes, de mégis döntő tévedéseit helyreigazítja, az malomkővet emel le a középosztály melléről.

Ebben a feladatban lép fel a kassai agrárgyűlés a kezdeményezés bátor és önzetlen szerepében. Szerelje le most mindenki a maga kicsinyes szempontjait. A társadalmi program nemcsak tervének alapvetésébe nem szabad méltatlan hangnak belevegyülnie. Megilletődéssel csatlakozunk mindazokhoz, akik szép eszméik valósággá alakításának nehéz feladatával akarnak megküzdeni s magyar szívből fogant tervükhöz az egész társadalom segítségét és Isten áldását kérjük.

B. B.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovács Béla.

Az erdélyi és a nyugati szarvasmarháról.

Sz. P. báró ur nyilván azon pont által indítatva, mely ezen becses lap hasábján a kolozsvári kiállításról szólva a kiállított mokány és riska marháról elítélő bírálatot mondott, fenti cím alatt írt egy cikket, amelyhez a tárgy széles körű érdekénél fogva indítatva érzem magamat hozzászólni.*)

Első sorban is a mokány és riska marháról kell megemlékezni. A mokány és riska marha között mindenesetre különbséget kell tenni, mit annál is inkább kiemelek, mert a kolozsvári kiállítás alkalmával e részt a kiadott katalógusban, de az alkalmazott feliratokban is zavart okozó megjegyzést találunk. Riska marhával az ország minden részében

*) Megjegyezzük, hogy az idézett cikk jóval a kolozsvári állatkiállítás előtt küldött be.

Szerk.

találkozunk, ez egy ugyyszólván kellőleg körülírhatlan állatfajta, mely minden a marhánál elképzelhető színben előfordul, de küllemükben sem igen sok a közös vonás, azonban többnyire száraz nyult fejű, lapos és hegedülebeny nélküli nyaku, szűk mellű, nem mély állatok; hát- is ágyékalakulás némelyiknél helyes, soknál hibás, tejelés tekintetében is vannak közöttük nagy különbségek. A riska marhát nem a helyi viszonyok tették azzá, ami; hanem a nyomor és szegénység, no meg a teljes elhanyagolás. Éppen azért nézetem szerint igen fontos, hogy a jelzők helyesen alkalmaztassanak. Az általánosan ismert riska marha havasi legelők kihasználására alkalmas hegyi marha sohasem leend. Hegyvidéki marhának a külme egészen más, de más a mokány marháé is, amennyiben ezeknél többnyire öblös és mély a mellkas és jobban alakultak a lábak, ha egyéb tekintetekben talán van is hasonlóság közöttük. Ezeket előrebocsátva megkísértem az érvelést arra nézve, hogy érdemes-e a mokány marhatenyésztés és javításával foglalkozni(?) avagy nem-e célszerűbb helyette más marhafajtákra terelni a gazdák figyelmét.

Ezen kérdés eldöntését talán megkönnyíti ha a kárpáti hegylánc viszonyait a közép-európai alpesekkel hasonlítjuk össze, előbbi ma még az erdélyi magyar és a mokány, utóbbi a borzderes és pirostarka és barna marha hazája.

Eghajlat és gyepnövényzet tekintetében lényeges különbség a két hegylánc vidéke között nem tehető, a megfelelő magassági öveget figyelembe véve ugyanazon növényeket találhatjuk itt mint ott; ott is vannak már csak juh és kecskék által kihasználható területek épen úgy mint itten; a völgyekben található kaszálók tekintetében sem tehető különbség, kiváló finom minőségű illatos széna nyeretik mindkettőben. Ezek alapján azt kell mondani, hogy a Kárpátokban a kevés értékű könnyű mokány marha helyét egy értékesebb szarvasmarhafajta van hivatva elfoglalni.

Azon kérdés merül már mostan fel, hogy melyik legyen tehát ezen értékesebb marhafajta, a tisztavérben javított meghonosodott mokány, avagy egy más nyugati, esetleg egy keresztezési termék? Ezen kérdés eldöntésénél számos egyéb körülmény veendő figyelembe, mert azon egyszerű állításnál, hogy bármiképp hangozzanak is a jelentések — erdélybe a nyugati marha nem való — ilyen fontos kérdést eldönteni nem lehet! Mezőgazdálkodásunk sarktétele, hogy azon termelési irány a legokosabb, mely a legmagasabb jövedelmet állandóan (tehát hosszabb időre) biztosítja. Ezen sarktétele van hivatva dönteni ezen kérdésben is, mert bármilyen szép legyen is egy a jövőben vetett remény és ábránd, ha annak elérése oly áldozatokba kerül, mely mellett egy csomó gazda a fokozódó terheket időközben elviselni nem lévén képes, tönkre megy, nemzetgazdasági tekintetekben annak követése bűn volna.

Nem vonható kétségbe, hogy a mokány marhának vannak előnyei, nevezetesen elégtelensége, testsúlyához arányosítva elég munkaképessége és elég bő tejelése, de vannak hátrányai is, mint lassu fejlődése és igen alacsony husértéke. Azt nem találok kétségbe vonhatónak, hogy ezen marhának fejlődése gyorsítható, testtömege fokozható s ezzel értéke is növelhető s bár nem bizonyos — de nincsen kizárva — hogy átlagos tejtermelése és testtömege szaporodása arányában növelhető. Ily primitív állatfajták javítása azonban lassu munka, annál is inkább mert nem egy, hanem igen sok gazda kezén levő sok község tenyésztéről van szó, úgy hogy itten csupán az apai befolyás révén érvénye ülhet a nemzés. Ezen előrelátható lassuságnak van még egy nevezetes hátránya, nevezetesen: a községeknek törvényeinken alapuló azon joga, hogy a bikákat ott szereshetik be, ahol akarják, —

ÜZEMTAN.

Rovatvezető: Hensch Árpád.

Miként kellene gazdaságaimat
jövedelmezőbb gazdálkodás
céljából beosztani?

Szerkesztőségünkhez alábbi kérdés érkezett:

Egyik gazdaságomban van 80 kat. hold szántó-föld, melynek talaja homok és agyag keverékből áll; a buza nem mindig sikerül benne (lévén tava termé-szetű, pl. téglát nem lehet égetni, vályogot sem min-dentől lehet vetni) de egyéb vetemény jól szokott sikerülni.

Van ezen gazdaságban továbbá 240 k. hold jó erőben lévő rozstól termő homok. Kérdem, miké-p osszam be ezen gazdaságot, hogy jövedelmező legyen? Megjegyzem, hogy réteje nagyon kevés van; úgy, hogy ezt mesterséges takarmánnyal kell pótolnom, aminek ezen 80 k. holdon kell megteremnie, minthogy a homokon bükkönyös zab is csak akkor terem meg, ha jól megtrágyázom, nyulzapukát meg az állatok nem igen szeretik, így a homokon csak burgonyát termesz-tetek. Így eszem attól az előnytől is, hogy a bükköny-nyel, mint pillangós virággal a levegőből a talaj nitro-génjét gyarapíthatom; így tehát a trágyázott földeket zabbal és utána rozsszal vetem el. Egyébiránt a homokon 3 nyomású gazdaság díszlik jelenleg nálam.

Állatállományom áll: 20 ökör, 2 ló, 6 esikó, 10 tehén és kb. 25 darab kisebb-nagyobb növen-dékállatból.

A tejet értékesíteni nem lehet és a 10 tehén teje a háztartásban fogy el. Tartok e gazdaságon azonkívül 10 darab luxus-lovat, ezek zabot, kevés szénát és tavasi szalmát kapnak.

Van azonkívül 100 hold sovány homok, melynek jobb részét rozsszal, a többi pedig felében adom ki kukoricára alá.

A növendékállatok parlagföldeken és berkes réteken legelgetnek, úgy hogy aratás előtt otthon is kell nekik enni adni, vannak azonban évek, hogy ara-tás után is.

A másik gazdaságom, mely szinte mint az előbbi Somogy megyében van, áll: 240 k. hold szántóföldből. Talaja jó erőben lévő dombos buzatermő agyag; 15 k. hold jó rét; 500 hold öreg bükkös erdő, ebben azon-ban kevés a fű és így sok állatot (legelő) eltartani nem lehet. Állatállományom 20 ökör, 20 tinó, 4 ló.

Kérek utbaigazítást, miké-p lehetne ezen gazda-ságot is beosztani és jövedelmezővé tenni.

Tejgazdaságról szó itt sem lehet. Sertéseket a vész miatt nem tartok. A szántóföldeken minden vetemény jól díszlik.

Ezen fontos kérdésre határozott választ csak az adhat, aki a birtokok természeti és gazdasági viszonyait, valamint azok közgazda-sági fekvését alaposan ismeri; enélkül csak alternatív válasz adható.

Első sorban annak oka kiderítendő, hogy a két birtok jelenleg miért nem szolgáltat megfelelő jövedelmet?

A kérdésben felsorolt adatok szerint az egyik 420 kat. hold szántófölddel bíró birtokon mintegy 57 számos marhának megfelelő állat-állomány tartatik, minél fogva egy-egy számos állatra 7 holdnál több szántóföld esik; a másik birtokon pedig 240 k. hold szántóföldre 34 számos állat, vagyis egy számos állatra kereken 7 hold szántóföld esik.

Mindkét birtokon tehát az állattartás oly csekély mérvű, hogy az ezen állattartás után származó trágya a szántóföld termőerejé-nek fentartására legfeljebb abban az esetben lenne elegendő, ha vagy nagyon külterjes gazdálkodás folytatnánk, azaz a szántóföldnek legalább egyharmada fekete ugarnak hagyat-nék, vagy ha a hiányzó trágya mű- és zöld-trágyával pótolnánk; az első esetben nem lehetne nagyobb átlagtermésekre számítani, minél fogva az ezen rendszernél elérhető jöve-delem a birtokos igényeit nem elégítené ki; a másik esetben lehetne ugyan a mű- és zöld-trágyázás okszerű kombinációja által meg-

felelőbb terméseket elérni, de mivel ez a rendszer is tetemes költség jár és viszonyaink közt még kipróbálva nincs, általában való elfogadásra ezt nem ajánlhatjuk, legfel-jebb, hogy egyes területeken a trágyahiány pótlása céljából mellékesen alkalmaztatnánk.

Megfelelő jövedelem biztosítására tehát elengedhetetlen feltételnek tekintjük, hogy *mind a két gazdaság oly állatállománnyal felszerel-tessék, hogy az utána származó trágya a külön-ben is gyenge termőerejű földek karbahozatalára és termőképességük fentartására elegendő legyen.*

Ezzel kapcsolatban azonban felmerül a kérdés, hogy *minő állattartási ággal lehetne ezt a célt legbiztosabban elérni, mi tekintet-ben a főszűly oly állattartásra lenne fektetendő, mely az ott termelhető takarmány megfelelő értékesítése mellett olcsó trágyát szolgáltat, mert ez itt a punctum raliens.*

Minthogy a tejgazdaság kizártnak mon-datik, a juhtartás legelők hiánya miatt szintén kizártnak látszik, véleményem szerint csak vagy a szarvasmarhahizlaltat vagy a növendék-marhatartást, esetleg ezen két iránynak együt-tes alkalmazását lehet tervbe venni; a növény-termelés szervezése pedig e szerint alakulna.

Minthogy a növendékmarha tartása cse-kélyebb befektetéssel jár, eleinte legalább ezen állattartási ág kiterjesztésére látszik aján-latosabbnak, habár ezzel kapcsolatban a hiz-lalás is felkarolandó lenne olyformán, hogy évenként az igás ökrök létszámának egy ne-gyede, azonkívül a mustratehenek és tinók lekötetnének.

A növendékállattartás tetemes kiterjesz-tése azonban legelőket tesz szükségessé, mely-eket a felforgó esetben a szántóföldön kellene létesíteni és mely célra a homokos földeken a füves baltaczim, az agyagos tala-jon a füves lóher bizonyult alkalmasnak, azon-kívül pedig a kellő téli és megfelelő nyári takarmányról kellene gondoskodni, mivel a növendékállattartás csak bő takarmányozás-jövedelmező.

Ha azonkívül a növendékistállókat úgy rendeztetnénk be, hogy az trágya az állatok alatt maradjon, egyúttal sok és jöminőségű trágyára is lehet ezen állattartás mellett szá-mítani.

Ha ezek az elvek helyeseknek bizonyul-nak, az első számú gazdaságot a következő vetétforgók szerint lehetne kezelni.

I. A 80 k. hold agyagos homokon:

1. Kapás, főképen takarmányrépa trá-gyázva, téli takarmánynak.
2. Árpa, fele lóherrel.
3. 1/2 lóher, 1/2 zabosbükköny, esetleg csalamádé.
4. Őszi gabna, inkább rozs, mint buza.

A lóher a következő turnusnál mindig a zabosbükköny és csalamádé helyére kerülne.

II. A 240 hold jó erőben álló homoktalaj a következő forgó szerint lenne kezelendő:

1. Kapás, burgonya és tengeri trágyázva.
2. Tavaszi gabona füves baltaczimmal.
3. Füves baltaczim, egyszer kaszáva, utána legelő.
4. Füves baltaczim, legelő és fél ugar.
5. Őszi rozs.
6. Csibehur trágyázva.
7. Rozs.
8. Zab.

III. A 100 hold soványabb homok forgója lehetne.

1. Tengeri vagy burgonya trágyázva.
2. Rozs.
3. Csibehur.
4. Rozs.

Ebben a gazdaságban lenne tehát 130 hold őszi gabona.

80 " tav. "

210 hold gabonafélék, a terület 50%-a;

75 " kapás, a terület 18%-a;

135 " takarmány, 32%-a;

420 hold összesen,

Pókay Dezső.

leg körül-
marháknál
külemük-
azonban
s hegedü-
nem mély
melyiknél
etében is
A riska
azzá, ami;
meg a
nézetem
helyesen
ert riska
ra alkad-
Hegy-
en más,
amennyi-
a mellé-
a egyéb
közöitük.
z érvelést
y marha-
(?) avagy
hafajtakra

megköny-
onyait a
k össze,
ar és a
pirostarka

intetében
vidéke
magassági
vényeket
hak már
tató tér-
ligyekben
r tehető
os széna
azt kell
értékű
értékesebb
ni.

fel, hogy
b marha-
onosodott
edleg egy
ldöntésé-
dó figye-
nál, hogy
ék — er-
— ilyen
! Mező-
n terme-
legmaga-
hosszabb
hivatva
rmi szép
emény és
ozatokba
a foko-
em lévén
gi tekin-

mokány
en elégü-
va elég
de van
és igen
kétségre
fejlődése
ovvel ér-
os — de
ermelése
n növel-
azonban
nem egy,
k közsé-
csupán
a neme-
van még
a közsé-
ga, hogy
arják, —

csak azok a tenyészkörületi kívánalmaknak megfelelőnek. Miután pedig tudva van, hogy a havasalmi községeknek lakossága igen sze-gény, de nincsen is azon szellemi magaslaton, hogy be tudná látni, miszerint egy nemesebb törzsből származó bika mennyivel ér többet — tapasztalatból tudom, hogy igen nehéz lesz őket drágább bikák vásárlásához szoktatni s a mely községekben eddig 120—200 koronáért szerezték be a mokány bikákat, ugyanazon községek nem igen fognak (500 minus 20% állami kedvezmény tehát) 400 koronás bikákat vásárolni akarni. Ezen körülmények a közte-nyészet mokány marhájának előreláthatólag igen lassu javulását még inkább fogják hátrál-tatni s így az eredményt késleltetni. Abban nincsen kétség, hogy az erdélyi birto-kosság saját érdekét jól felfogva hajlandó is lesz úgy miként Sz. P. báró ur írja a mokány-tenyészeteket az állami közvetítés céljaira bikák felnevelése szempontjából felállítani, szükséges azonban, hogy ezen felnevelt bikákat méltányos áron adja is el. Számításaim szerint 2 3/4—3 éves korig nevelt ily apró mokány bikák átlagos 300—320 korona árral meg-vannak fizetve, már pedig úgy tudom, hogy sokkal magasabb árakat követelnének, sem-hogy azon bikák a községek által magas meg-terheltetés nélkül szívesen fogadottak volnának. Mielőtt még tovább mennék, cikkiró urnak egy kifejezésére is kell reflektálnom. Én ugyanis nem tartanám észszerűnek, ha a mokány marha nemesítő törzseiben *gulyaszéri tenyésztés üzetnék*, mert ennek okvetlenül áldozatul esne e tejlőképesség fejlesztése, e nélkül pedig a mokány marha nemesítése elvesztenié összes létjogát.

A mokány marha nemesítése a nép boldogságát csakis akkor fogná a kellő fokra emelni, ha azzal egyidejűleg a havasi gazdál-kodás jövedelmezőségének főbiztosítéka, a sajtgyártás is meghonosítottatik. Mert legyünk teljesen őszinték és mondjuk ki nyíltan, hogy a mokány marhatartásnak a bérczes hegyvidéket kivéve máshol sohasem lehet tere; tehenészetek számára kivetetni a előre-láthatólag sohasem fog, mert tenyésztést nem üző csirászatoknak ily apró marha az állatja minálunk nem igen lehet.

Elismerve tehát azt, hogy a mokány-marha tenyésztése mai alakjában — főleg sajtodák felállítására nélkül — nem elég jöve-delmező, ezen marhának pedig a javítása olcsó bikák nélkül csak igen lassu tempóban fog haladni, feltéve, hogy ugyanazon vidéken más nyugati marha is tenyészthető, nem volna ok s nem volna a mai generáció érdekében a nyugati marha tenyésztésének gátat vetni. Nézetem szerint ugyanott, ahol a mokány-marha tenyésztetik, más értékesebb kulturfajta tenyésztése is lehetséges. Hunyad megye példája ugyan elég elrettentő, de mellé állítható összehasonlításként Brassó, Fogaras, Szeben-, Krassó megyék s talán Aradmegyének hegy-vidéke is, ahol elég szép példáját látjuk a tarkamarhatenyésztéssel foglalkozó gazdák prosperálásának.

Én feltétlen híve vagyok a magyar fehér szarvasmarhafajta fentartásának, főleg pedig különféle tenyészirányokban való fejlesztésének, de nem tudok olyan számítást tenni, melylyel be tudnám bizonyítani, hogy azzal magasabb jövedelem volna elérhető olyan helyeken, ahol a nyugati marhatenyésztés indokolt. Éppen így vagyok a mokány marhával is, mely *különleges viszonyok között, tejhozamának kellő értékesítésével nagyon megbeesülő állat*, de ha ugyanott más igényesebb és értékesebb állat is tenyészthető, úgy annak helyettesítését, vagy valamely borzderes fajtának kereszt-ezését, illetőleg ilyenemű javítását a tisztavérbeni nemesítésnél előnyösebbnek s gyorsabban célhoz vezetőnek kell tartani, mert korábban juttatja a gazdákat egy az eddiginél magasabb jövedelemhez.

Minthogy a kapásnövények terményei is takarmányul szolgálhatnak a takarmány-termő terület 210 holdat, vagyis a terület 50%-ot tenne, mely arány biztosítékot nyújt aziránt, hogy a gazdaságban mintegy 120-130 darab számos állat lenne eltartható, mely állatállomány után mintegy 15.000 q trágya nyerhető, mely a trágyázandó 105 hold szükségletét fedezi.

A másik gazdaság beosztásánál felmerül a kérdés, hogy az 500 holdas búkkösnék egy része nem alakítható-e át szántófölddé, ami ezen gazdaság termőerőbe hozatalát nagyon megkönnyítené.

Ha ez ki van zárva, a rendelkezésre álló 240 k. hold szántóföldet a következő vetésciklus szerint lehetne kezelni, föltéve, hogy itt is a haszonállatállomány főképen növényekből állana, melyeknek legelőre szükségük van:

1. Kapás: tengeri és takarmányrépa trágyázva.

2. Árpa füves lóherrel.
3. Füves lóher kaszálónak.
4. Füves lóher legelőnek.
5. Buza.
6. Zabosbúkköny trágyázva.
7. Buza.
8. Árpa.

Ezen beosztás szerint lenne:

60 hold buza	
60 „ árpa	
120 „ gabona, a terület	50 0% a
30 „ kapás, a terület	12 5% a
90 „ takarmány, a terület	37 5% a
240 „ összesen	100 0

Minthogy itt 15 hold rét, továbbá erdei legelő rendelkezésre áll és a kapásnövények egy része szintén feltakarmányoztatnák, annyi takarmánnyal rendelkezne a gazdaság, hogy a most 32 drb számos állatot tevő állomány mintegy 80 drbra emelhető lenne, mely után mintegy 9-10000 q trágya várható; ez a trágyamennyiség az évenként trágyázandó 60 hold szükségletét biztosan fedezi.

Azonban úgy ebben, mint az első számú gazdaságban az állatállomány csak 2-3 év alatt, vagyis a takarmánytermékek emelkedésével lehetne az említett mértékre emelni.

Még egyszer kell kiemelni, hogy a tett javaslatok csak azon feltétel alatt tekintendők helyeseknek, ha az ottani speciális helyi viszonyoknak megfelelnek, mely viszonyokat nem ismerve, azokat csak feltételezhetjük, de ha a szőbenforgó gazdaságok, hasonló irányban szerveztetnének, biztosra vehető, hogy jövedelmük rövid idő alatt a kellő mértékre emelkednék s azonkívül biztos alapra is helyeztetnék.

Hensch Árpád.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Dr. Hutya Ferencz.

A sózás hatása a tejelválasztásra.

I.

Motto: Egy iró sem ad kész mennyet, csak égbe vezető lépcsőt állít a szép földre.

Eichendorf.

Tudvalevő, hogy úgy az emberi, mint az állati test szerkes és szervetlen részekből van alkotva, melyeknek felépítéséhez az anyagot a táplálékkal veszi fel. Így főleg a szervetlen részek felépítéséhez — fő alkotó elemek — ásványi tápanyagokra van szüksége. Ilyenek: 1. a foszfor, káli, mész, magnézium, vas stb. sói; valamint: 2. a konyhasó (Chlóránium).

Ez elkülönítést szándékosan tettem, mert míg a gyakorlatban az előbbiektől tisztán való

etése — kivételes kényszerből eltekintve — nem szokásos; addig az utóbbi, t. i. a konyhasó rendes takarmányzikket képez.*)

Erre az alapot egyrészt a köznap tapasztalat, másrészt a tudomány kutatásai adták meg. Így tudjuk, hogy még az 1000 kg. élősulyra naponta feleltett középminőségű réti szénában is 0.122 kg. foszforsav; 0.256 kg. mész és 0.390 kg. káli található. A proskaui kísérletek pedig kimutatták, hogy 1000 kg. élősulylyal bíró tehén, mely naponta 20 kg. tejet adott, oly összetételű tejet produkált, melyben átlag a foszforsav 0.04 kg., a mész 0.03 kg. és a káli 0.035 kg.-t tett ki. Eszerint elegendő ásványi só jutott a szervezetbe, ha a napi takarmányban a foszforsav 0.09 kg., a mész 0.13 kg. és a káli 0.25 kg. volt is. Ezen mennyiség pedig, rendes körülmények között mindig jelen van a takarmányban. Így könnyű belátni, hogy az 1. csoport ásványosokat, mint olyanokat miért nem szükséges külön adagolni?

Kérdés tehát, miért adjuk mint olyant külön a konyhasót?

Talán a takarmányokban nincs konyhasó, vagy nem vehet fel belőle annyit a tehén, mint a mennyit szervezete megkíván? Felelet: Igenis a takarmánytermékek mindegyikében van több-kevesebb konyhasó, sőt vannak oly réti flórák, melyekben a konyhasó a szükségletnél talán bővebb mennyiségben is jelen van. Így Péter Béla a „Köztelek” 1900. év 13-ik számában ismerteti a sóvirágot (Statice gmelini); a kutszát (Triglochin); a gerebszint (Aster-tripolium), a perjét (Poa pratensis), a csenkeszt (Festuca pratensis, ovina), az ecsetpázsitot (Alopecurus pratensis), a borjupázsit-füvet (Anthoxantum odoratum), a ezérna tippant (Agrostis vulgaris), a méz-pázsitot (Glyceria distans), a herék több fajtát (Trifolium pratense, — repens, — hybridum, — fragiferum, — patens, — filiforme, montanum), a szarvaskerepet (Lotus corniculatus), a luczernaféléket (Medicago lupulina, — falkata) stb. stb. mint amelyek a sóban gazdag talajokon otthonosak és jól diszlenek. Nem szenved tehát kétséget, hogy ezen növények sok konyhasót tartalmaznak — hiszen némelyiknek az ize sós; s hogy ilyen összetételű takarmányokkal etette a teheneket, a különleges sózás fölösleges. De látjuk, hogy a fent elsorolt növények legtöbbje, nemcsak az erdélyi sós-jellegű réteken, hanem nálunk a rendes kaszálókön is otthonosak és diszlenek, tehát növekedésükhöz elegendő sóhoz jutottak, úgy azt a következtetést vonhatjuk le belőle, hogy tisztán szénatetés mellett a tehenek is elegendő sót vesznek fel.

Annál inkább kérdezhetjük tehát, hogy mégis miért sózzák a teheneket?

Mielőtt erre feleletet adnánk, nézzük mi a vélemény a sózás hatása felől általában és különlegesen a tejelválasztásra nézve.

Tapasztalásból tudjuk, hogy: a) a só a táplálékot izletessé teszi, b) a sóstáplálék nagyobb vízfelvételere ösztönöz, c) a répa, burgonya stb. kálidus termények fogyasztásánál a sózás elengedhetlenül szükséges.

Az irodalomban tett kutatásaim és ezek feljegyzései szerint a sózás hatásáról általánosan elfogadott és tudományos kísérletekkel igazolt, következő tételeket találtam.

1. Baissingault nyomán. „A konyhasó a takarmány kihasználásában lényeges szerepet nem játszik.”

2. Wolf E., Hofmeister és Weiske szerint. Konyhasóval vagy anélkül a bevett takarmány-

*) A „Köztelek” 1900. év 20-ik számában dr. Weiser Izsó ur azon állítása, hogy: „a kálium, kalcium, magnézium vagy vas bármely sója csak a takarmány, vagy táplálékkal kerül a szervezetbe, de a konyhasó, mint olyan lesz fogyasztva”, félre magyarázható, mert azt a vélelmet táplálja, mintha konyhasó az állatok szokott takarmányában nem is lenne s így azt abban nem is vehetik fel; hanem az mint olyan, azért lesz külön adagolva. Ezt pedig — biztosra veszem — ő nem akarja állítani.

ból egyenlő mennyiségeket emésztettek az állatok.”

3. Dr. Tangl Ferencz és dr. Weiser Izsó kísérletei szerint. A konyhasó a takarmány emészthetőségét nem, vagy alig fokozta.

4. Dr. Weiser Izsó szerint, Bunge bázeli fiziológus nyomán. „Csakis az olyan állat él konyhasóval, amelynek tápláléka kálisokban gazdag, mert ezek képezik a konyhasósükséglet okát.”

5. Cselkó és dr. Kosutány „Takarmányozás-tan”-ában

a) A sózás fokozza a takarmány izletességét; a nyál elválasztását s egyáltalában az anyagcserét, a húgyelválasztást s így különösen olyan takarmányfélék etetésénél, melyek vízenyősségüknél fogva a szervezetre petyhitőleg hatnak igen jó hatást mutat.

b) A sózás szüksége elsősorban magától a takarmányozástól függ s általában annál több konyhasót kíván az állat, minél több kálisót tartalmaz a répa, burgonya, szálas takarmány, magvak és ezek hulladéka; ezek etetése mellett tehát az állatok sok sőt igényelnek, különösen olyan vidékeken, hol a növénytermények különben is konyhasó híján szűkölködnek.

c) A sózás túlzása ártalmára van állatainknak, 2% só már hátráltatja, 5% megakadályozza az emésztést.

Ennyi a sózás általános hatásáról.

Sajnos és csodálatos, hogy a sónak a tejelválasztásra gyakorló hatásáról alig lehet valami biztosat mondani az eddigi kísérletek nyomán. Így Boussingault, Wolf E. és Schmidt kísérletei sem birtak határozott eredményt kimutatni.

Állítják, hogy tanácsos a só adagolása tehenekkel azon okból, hogy:

Ezáltal a vízfelvétel fokoztatik s így közvetett hatása a nagyobb tejhozam létesítésénél érvényesül.

2. A rosszabb takarmányok izletesebbé tételnek s ennek hatása a nagyobb takarmányfelvétel, a jobb emésztés és nagyobb tejtermelés.

3. A konyhasó megengedhető mennyiségben való adagolása a nedvkeringést s a fehérje forgalmát gyorsítja, továbbá megkönnyíti a fehérjeféléknek az emésztési csatornából a nedvkeringésbe való „diffúzió” képességét vagy felszívódását, tehát a körzeti fehérjét szaporítván, nyer általa a tejtermelés.

Cselkó és dr. Kosutány azt írják, hogy 1. a tejelő állatoknál a sózásnak csak kedvező hatása lehet, mert ez az állatokat nagyobb mennyiségű vízfelvétele készíti, ez pedig legtöbb esetben szaporítja a tej mennyiségét és pedig többnyire anélkül, hogy egyidejűleg a tej zsírtartalma csökkenne. 2. A sok sóetetés azonban káros az állatokra; a tehenek kevesebb tejet adnak; sőt túlságos élvezete az anyaállatok elvetélését is okozhatja.

Végül dr. Weiser Izsó a „Köztelek” 1900. év 21. számában azt állítja: „Hogy a konyhasó a tejszekrecziót nagyobbítaná, sok oldalról állítatik, de direkt kísérlettel ez még bebizonyítva nincsen, bár nincsen kizárva, hogy a kőso folytán nagyobb mennyiségben bevett vízmennyiség az agyagsere fokozása által a tejprodukcziót indirekte befolyásolja.”

Látjuk tehát mily különbözők és bizonytalanok a nézetek ahhoz képest, amely következetességgel sózzuk általában állatainkat és teheneket.

Ezen bizonytalanság és azon tapasztalatom, hogy a tehenek, hetenként egyszer, szájba való sózása alkalmával aznap este a tehenek mindég kevesebb tejet adtak; de reá sok vizet ittak, mely után a tejmennyiség jelentékenyen még sem szaporodott! Ösztönöztek a jelen cikkben ösmertetett kísérlettelre, melylyel a következő kérdésekre kerestem a feleletet:

1. A teheneknek adott só mennyisége ha-

tással van-e a tejválasztásra és a tej minőségére?

2. A több só, több vízfelvétel s bővebb tej-produkciót okoz-e?

3. A só megvonása hátráltatja-e a tejválasztást?

4. Helyes mód-e a sónak hetenként egyszerre való szájba öntése, vagy jobb a naponként való sózás?

E czélra 9 drb tehenet vettem megfigyelés alá és pedig 3 drbot egy-egy osztályba sorozva s a kísérleti időt 3 szakaszra osztva.

Az első időszakban: a 9 tehen kapott fejenként egyszerre a szájba öntve 120 gramm sót.

A második időszakban: az I-ső osztály 3 tehen fejenként és naponta 40 gramm sót; a II-ik osztály 3 tehen fejenként és naponta 20 gramm sót kapott a répara-hintve; a III-ik osztály semmi sót sem kapott.

A harmadik időszakban: az I-ső osztály semmi sót; a II-ik osztály megmaradt a 20 gramm sónál; a III-ik osztály pedig 40 gramm sót kapott fejenként és naponta a répara-hintve.

A takarmányozás az egész kísérleti idő alatt állott fejenként és naponként: 10 kgr. füzőld leveles sarju, 28 kgr. takarmányrépa és 3 kgr. zabpelyvából. Ez ugyanaz maradt a kísérlet végeig, kivéve a III-ik időszak II-ik osztályának 3 tehenét, melyek azonfelül, ez idő alatt naponta és fejenként 1 kgr. rozs, zab és köles keverékből származott vegyes darát kaptak.

Az adagolt só, takarmány, kézből itatott viz, valamint a nyert tej pontosan fejenként és sulyszerint lett lemérve, úgy szintén a tej fajsúlyát a Quevene-féle lactodensimeterrel s ennek 15 C.-ra átszámított táblázata felhasználásával magam állapítottam meg, tehát mindenről személyesen győződtem meg s így azok pontosságához legjobb tudomásom szerint kétség nem férhet.

Az etetési rend volt: reggel és délután 4-4-kor fejés: utána szálas sarju etetés; ez után kézből itatás és végül répa és zabtörékpácz adagolás.

Az itatásra megemlítem, hogy az itatott viz hőfoka 23-án reggel 8 C° volt, mivel a viz egész éjjel a hideg levegőn lajtban állott, így lehűlt; de 23-án estétől, a viz az istállóban kádiban állott s az egész kísérleti idő alatt 11 C° volt itatáskor.

A tej minősítésére megjegyzem, hogy igaz, miszerint a tejminősége alatt rendszerint annak zsirtartalmát értjük; a fajsúly pedig nem mindig mutatja a tej zsirtalmát s nem is azt fejezi ki; de annyi bizonyos, hogy a fajsúly növekedése vagy apadása szerint sűrűbb vagy hígabb tejről szólhatunk: tehát nem követtem el hibát, ha jelen esetben — más műszer hiányában — a tej minőségének fokmérőjéül a fajsúlymértőt vettem.

Mandeville Frigyes.

(Vége köv.)

XVI-ik őszi luxuslővásár.

Az idei őszi luxuslővásár kedvező szép időben szeptember hó 30-án nyílt meg. Az érdeklődés a vásár iránt igen élénk s a felhajtás is igen nagy, a mennyiben a bejelentett 324 darab ló közül tényleg 294 darab hozatott föl. A lóanyag nem oly kiváló, mint a tavaszi luxuslővásárok alkalmával lenni szokott; sőt számos oly ló is hozatott föl, amely a luxuslő fogalmának egyáltalában meg nem felel.

Vevők külföldről is szép számban jelentek meg s már az első napon mintegy 50 ló cserélt gazdát.

A vásár október hó 3-áig tart, 4-én pedig kezdetét veszi az állami ménesintézetekből kisorsolt számfelületi lovak árverése. Október hó 2-án

birálta meg az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” által kiküldött bíráló-bizottság a vásárra fölhozott lovakat. A bíráló-bizottság tagjai Zoltán Elek nyugalmazott altábornagy elnöke alatt a következők voltak: Somssich Andor, Szapáry Pál gróf, Muzslay Gyula, Forster Géza, Steiger Gyula, Kiss Aladár és Jeszenszky Pál. A bíráló-bizottság a rendelkezésre álló 2400 korona értékű tiszteletdíjat a következő lótulajdonosoknak ítélte oda:

Négyes fogatok közül: I. díj: Gr. Szapáry Pál 272—275. k. sz. lovainak. II-ik díj: Gróf Apponyi Géza 228—231. k. sz. lovainak.

Diszoklevelet nyertek: Farkas Zoltán 105—108., Tallián Vilmos 256—259. és Rosenfeld Lajos 35—38. k. sz. fogatai.

Hintós fogatok közül: I. díj: Gr. Károlyi Sándor 319—320. fogatának. II. díj: Beleszlín Dusán 234—235. k. sz. fogatának. III. díj: Gr. Szapáry István 315—316. k. sz. fogatának.

Jukker fogatok közül: I. díj: Gr. Keglevich Gyula 9—10. k. sz. fogatának. II. díj: Gr. Szechenyi István 311—312. k. sz. fogatának. III. díj: Török Gyula 165—166. k. sz. fogatának.

Hátas lovak közül: I. díj: Gr. Andrássy Sándor 123. k. sz. hátasának. II. Gr. Tisza István 135. k. sz. hátasának. III. Borhy György 243. k. sz. hátasának.

Diszoklevelet nyertek: Báró Büttler Ervin 115. k. sz. hátasa. Báró Majthényi József 310. k. sz. hátasa.

Az őszi luxuslővásár forgalmi kimutatása.

Eladó neve	Eladott ló darab	Vevő neve	Lakhelye	Eladási ár korona
Dungyverszky Antal	1	Thiele igazgató	Rosberg	900
Bruder és Keller	2	Müller Adolf	Bécs	2200
	2	Gr. Zichy Béla	Kassa	2400
Steiner Károly	2	Bpesti gőzmalom	Budapest	2300
Bruder és Keller	1	Müller Adolf	Bécs	1200
Benedek Jenő	2	Dezsőfy Pál	Eperjes	2100
Mikovics Ágoston	2	Budding & Sohn	Emmerich	3800
Foglár Lajos	2	Szmrecsányi		
Gr. Keglevich Gyula	2	Thiele igazgató	Rosberg	3000
Bruder és Keller	2	Tikusinszky	Bresslau	2000
Steiger Gyula	2			1400
Báró Majthényi József	1	Pozsony város	Pozsony	2500
		Roncador	Porosz-Schlesien	
			Kodersdorf bei Görlitz	2000
Husza Ferencz	2	Schwimmer Simon	Temesvár	4200
Gróf Andrássy Sándor	1	Gr. Somssich Géza	Kivadar	1300
Brandl Arnold	1	Thiele igazgató	Rosberg	1400
Dabasi Halász Aladár	4	Mihályi Géza	P.-Pettend	3300
Dr. Stetina József	2	Roncador	Kodersdorf	
			bei Görlitz	1200
Gr. Apponyi Gyula	1	Wachtlschneider József	Budapest	240
	2	Blaskovich Elemér	Kengyel	800
Hübner Irma	1	Alex. Witzmann	Bécs	300
Apponyi Géza gróf	4	Waltmann Gy.	Berlin	4600
Griebisch Béla	2	Wertheimer Sándor	Maglód	2000
Kubinyi Márton	2	Andren Suppanz	Peltschach	
			Steyermark	1200
Babó Zoltán	2	Fischer Miksa	Budapest	1050
Dungyverszky Antal	1	Neufeld Kati	Bécs	500
Szapáry Pál gróf	4	Roncador	Kodersdorf	
			bei Görlitz	5000
Roheim Károly	2	Pozsonyi kath. temetkező egylet	Pozsony	1840
Forrai Miklós	2	br. Wackker Gotter	Belgrád	2000
Almássy Kálm. gróf	2	Pfeiffer Lipót	Visnyoveze	2000
Andrássy Sándor gróf	1	Ullmann	Budapest	1400
Bruder és Keller	1	Deutsch	Győr	800
Frölich Frigyes	2	Rauchwerk Fülöp	Budapest	1200
Marik József	2	Arthur Schmidt	Weipert	1400
Tallián Vilmos	2	Sackmann H.	Zschachwitz	1600
Keglevich Gyula gróf	1	gróf Dessewffy Aurél	B.-Szt-Mihály	700
Fuchs Gyula	2	Bruder Antal	Budapest	2400
Bruder és Keller				
Keglevich Gyula gróf	1	Petrovay János	Fényes-Litke	1200
Tóth János	2	Ganz és Társa	Budapest	2000
Bruder és Keller	2	Ackermann	Makofen-Irlbach	2200
Czeredi uradalom	2	Tikosinszky	Szered	2400
Appl János	1	Ruppert Vilmos	Budapest	460
gróf Korniss Károly	2	Csuha István	Szobráncz	2000
Bruder és Keller	1	Ackermann	Makofen-Irlbach	900
Pethő Géza	2	Becker	Berlin	1200
Herzfeld Imre	2	William Vaugh	Anglia	1600
Gyömrőy Aurél	2	dr. Morelli Károly	Budapest	1600
Brandl Arnold	2	Polacsik Béla	Pta-Csicsal	
			Balaton-Szántód	1000
Czeredi uradalom	1	Lechner J. Ödön	Budapest	900
Steiner Károly	1	Kobek Kornél	Bátorkeszi	500

Eladatott bezárolag szeptember 1-éig összesen 90 db ló 86,290 K. értékben.

Délvidéki földmivelők egyesülete az 1899-ik évben.

A „Köztelek” 76-ik számában fenti czim alatt megjelent közleményekre vonatkozólag a következő levelet vettük:

„Hálás köszönettel vettük, hogy a „Köztelek”-nek f. évi szeptember hó 26-án megjelent 76. számában 1899-ik évi egyesületi működésünket Feiler Alfréd tollából közölni és ismertetni méltóztatott. A közlemény azonban az igazság kedvéért helyreigazításra szorul, mert, habár évi jelentésünket kivonatban ismerteti czikkirő, az egyesületnek több irányban kifejtett tevékenységét mégis oly színben tünteti fel, mintha az egyesület teljesen önállóan minden támogatás nélkül működött volna közre a czikkben jelzett eredmények elérésében.

Ez nagy tévedés és a közlemény helyreigazítása nélkül egyesületünket bárki is jogosan hátlátansággal vádolhatná.

Dicsékvés nélkül, önértettel utalhatunk egyesületünknek 10 ezeret meghaladó egyesületi tagjai érdekében kifejtett eddigi működésére. De úgy, amint az a jelentésben ki van tüntetve, hivatkozott czikknek helyreigazítása révén is, a tagabb nyilvánosság előtt készséggel és örömmel jelentjük ki, hogy *tevékenységünkben az irányítást, az anyagi és erkölcsi támogatást azon földmiveltésügyi minisztertől nyertük, aki az összes miniszterek közül elsőnek méltatta figyelemre a kisgazdáknek intenzívebb módon való támogatását.* Nemcsak a mai egyesületi tagjaink, de az egész Délvidék összes kisgazdái körében egyesületünk védnöke Darányi Ignác földmiveltésügyi minisztert a kisgazdák és a nép atyjának tekintik és méltán, mert ő nem úgy, mint annak előtte, csak szavakkal, de valóban tettekkel és intézményeinek egész sorozatával minden időkre megörökítette nevét.

Ha tehát működésünk által sikerült eredményeket elérnünk, azt kiválóan Darányi Ignác földmiveltésügyi miniszter ur ő nagyméltóságának köszönhetjük, mert az ő hathatós támogatásával voltunk csak képesek nagyszabású intézményeinket oly rövid idő alatt megalkítani.

Helyreigazító soraink közléseért fogadjja a Tekintetes Szerkesztőség hálás köszönetünket, melylyel vagyunk

hazafias üdvözléssel

a délvidéki földmivelők gazd. egyesülete nevében

Kraushaar Károly dr. Freót Menyhért
titkár. elnökhelyettes.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei.	1507
A kassai agrárgyűlés.	1507
Társadalmi politika.	1507
XVI-ik őszi luxuslövésár.	1511
Délvidéki földmivelők egyesülete az 1899-ik évben.	1512
Állattenyésztés.	
Az erdélyi és a nyugati szarvasmarháról.	1508

Üzemtan.
Miként kellene gazdaságaimat jövedelmezőbbé gazdálkodás czéljából beosztani? 1509

Állategészségügy.
A sózás hatása a tejelválasztásra. 1510
Vegyések. 1512
Kereskedelem, tőzsde. 1514

A magyar kir. földtani intézet múzeuma a közönségnek díjtalanul nyitva áll minden vasárnap és csütörtökön, délelőtt 10-1-ig.

Más napokon, hétfő és péntek kivételével, délelőtt 10-1-ig, egy korona személyenkénti belépő díj lefizetése után tekinthető meg.

A m. kir. mezőgazdasági múzeum gyűjteménye a VII. ker., Kerepesti-út 72. szám alatti házban megtekinthető a hétfői és az ünnepeket követő napon kivételével:

naponként d. e. 9 órától d. n. 1 óráig.

Hétfői és az ünnepeket követő napokon a múzeum zárva van.

A múzeum látogatása ingyenes.

A legközelebbi villamos-kocsimegállóhely a Kerepesti-úton: a városból jövet VII. ker., Alsó-erdősor utca sarkán, a városba menet VIII. ker., a Kenyérmező-utca sarkán van.

Az ógyallai csillagvizsgáló felavatása.

Szeptember 30-án ment végbe az ógyallai m. kir. orsz. meteorologiai és földmágnességi intézet új obszervatóriumának ünnepélyes megnyitása Darányi Ignác földmiveltésügyi miniszter és számos előkelő vendég jelenlétében. Az intézet, amely 1870-ben keletkezett, szerény kezdetekből emelkedett mai színvonalára, a melyen az ország klimatikus és időjárásviszonyainak mezőgazdasági szempontból anynyira nevezetes megfigyelését a tudomány legmodernebb műszereivel végzik és így méltán sorakozik a művelt világ legelsőrangú hasonló intézetei mellé. A nagy haladás, amely e téren aránylag rövid idő óta elértet, tudvaleg leginkább Konkoly-Thege Miklós min. tanácsos, orsz. képviselő s a meteorologiai intézet igazgatója buzgalmának köszönhető, aki már néhány évvel ezelőtt az államnak ajándékozta ógyallai csillagdját. A felavatott új obszervatórium díszes épületéhez is ő ajándékozta nemcsak a telket, hanem ő készítette az épület terveit is lelkes fiatal munkatársával, Marczell György intézeti első asszisztenssel együtt, ő létesítette saját költségén az intézetet környező csinos parkot és még anyagszerekkel is segítkezett az építésnél, úgy, hogy az államnak a felavatott új épület mindössze 80,000 koronájába került. A felavatás ünnepélyére Darányi földmiveltésügyi miniszter is leutazott, fényes és előkelő kísérettel s személyesen vezette az új obszervatórium tanácstermében lefolyt díszülést. Ezután a miniszter megtekintette az intézetet. Elsőben is a toronyra ment föl a társaság, ahol megtekintették a széljegyzésre szolgáló anemométereket, amelyek a szél irányát és sebességét följölgják és elektromos uton regisztrálják. Különböző irodai helyiségek megtekintése után, mint laikusok és szakemberek előtt egyaránt érdekes objektumra, a földmágnességi mérésekre szolgáló obszervatóriumra került a sor. Megtekintette a miniszter a vallás- és közoktatásügyi miniszterium főnhatósága alatt álló

csillagdját is, a különböző távcsöveket és a spektrografokat, amelyek az égi testek színképeinek megvizsgálására szolgálnak. Az intézet eleinte kizárólag arra szolgált, hogy Magyarország klimatikus viszonyait kipuhatólja; később 1890-ben, midőn Konkoly-Thege Miklós vette át az intézet igazgatását, ő kiemelte azt ebből a szűk keretből; az intézetnek munkaköre számos gyakorlati irányú földattal bővült. Most az intézet, melynek a nagy világ zajától távolos kis Ó-Gyalla község fekvése is kedvez, bátran megállja a helyét akár a Berlin közelében levő potsdami meteorologiai intézet mellett is. Az ógyallai intézet fejlődéséről legjobban tanuskodik az a körülmény, hogy még 1890-ben, midőn Konkoly-Thege Miklós az igazgatást átvette, az egész személyzet 3-5 tagból állott, most 25 tisztviselő szolgálja azokat az érdekeket, amelyek a jövőben a mezőgazdaság haladásával hihetőleg még nagyobb mértékben fogják kielégítésüket ezen intézetben keresni.

Mezei egerek irtása. A földmiveltésügyi miniszter alábbi köriratot intézte a gazdasági egyesületekhez:

„Sajnálattal kell tapasztalnom, hogy az oly nagy károkat okozó mezei egerekkel szemben még mindig nagy közöny uralkodik, szemben azon körülménnyel, hogy e bajt aránylag csekély munkával és kevés költséggel lehet megelőzni s mivel az egerek elszaporodásáról ismételtén érkezek hozzám jelentések, szükségesnek látom, hogy az egerek irtására a czim figyelmét felhívjam s különösen arra való tekintettel hogy a szántás alkalmával mutatkozó egerek elpusztítása által azok elszaporodása rendszerint még alig számba vehető munkával megakadályozható, felkérem az egyesületet, hogy a gazdaközönség felvilágosításával saját hatáskörében is odahatni igyekezzék, hogy az őszi és tavaszi szántás alkalmával az egerek még ott is, ahol ezidőszent alig számbavehető mennyiségben mutatkoznak, lelkiismeretesen irtassanak. Az irtásnak legegyszerűbb és sikeres módja, hogy az eke által kifordított egerek az eke nyomában haladó munkás (gyerek) által agyonüttesenek; oly helyen pedig, hol a föld nem szántha'ó mint pl. luczernásban, herében, kaszálón, legelőn, utmenti meredek parton, mesgyn stb. legegyszerűbb az e czélra készült és olcsón beszerezhető egérfogók alkalmazása. Ily módon alig számbavehető költséggel és munkával az egerek elszaporodását megakadályozni s ezzel az egerek által okozható kiszámíthatatlan károsodásnak elejét venni sikerül.”

Részünkről megjegyezzük, hogy ott, ahol a mezei egerek tömegesen lépnek fel, egérfogók tömeges beszerzése is igen czélyszerűnek mutatkozik. Volt alkalmunk látni a Geittner és Rausch czég (Andrássy-út 8.) e czélra konstruált egérfogóját, amely egyszerű kivitelű és olcsóságánál fogva megfelelőnek ígérkezik. 100 darab ára 10 korona. Mindenesetre érdemes vele kísérletet tenni.

Tenyészkanca - díjazás. A Szatmár-megyei Gazdasági Egyesület évenként rendezni szokott tenyészkanca díjazását mult hó 25-én kedden tartotta meg. A díjak és kitüntetések a következőknek lettek odaitelve: I. Madarassy

Mauthner Ödön BUDAPESTEN, VII., Rottenbiller-u. 33. VI., Andrássy-út 23. sz.

os. és kir. udvari szállító magkereskedése

ajánl:
legjutányosabb áron:

<p>biborherét szöszös bükkönyt</p>	<p>őszi bükkönyt őszi borsót őszi árpát stb.</p>	<p>veszi: minták beküldése és az ár közlése mellett a legmagasabb napi áron mindenféle gazdasági magot, jelenleg főképen: luczernát-lóheremagot biborherét</p>	<p>szöszös bükkönyt őszi bükkönyt őszi árpát mustármagot stb.</p>
--	---	---	---

István matolcsi kisgazdának 8 éves pej csikós kanczája után 80 kor. pénzdíj, elismerő oklevél. 2. Grosz József krasznabélteki lakos kisgazdának csikós kancza után 60 korona pénzdíj és elismerő oklevél. 3. Nagy Gábor czégyénydányádi kisgazdának csikós kancza után 40 korona pénzdíj és elismerő oklevél. 4. Enyedi Antal szárazberki kisgazdának csikós kancza után 20 korona pénzdíj. 5. Özv. Galgóczy Jenőnének csikós kancza után első arany oklevél. 6. Heidelbacher István krasznabélteki gazdának 2 éves csikója után arany oklevél s ez is le lett fényképeztetve. 7. Hermann Lajos kr.-bélteki gazdának 2 éves csikója után arany oklevél. 8. Szombathy Ödönnek 1 éves csikója után arany oklevél. 9. Hermann Lajos krasznabélteki gazdának 3 éves csikója után elismerő oklevél.

Pinczeszövetkezetek alapítása. A hazai szőlőművelés jövedelmezésének biztosítása és fokozása érdekében a földművelésügyi miniszter a múlt évben alapszabálymintát és népies útmutatást adott ki a pinczeszövetkezetekről, amelyek arra vannak hivatva, hogy a bortermeles okszerű kezelését és előnyös értékesítését megkönnyítsék. Az ország idegen nyelvű szőlősgazdáira való tekintettel ezt az útmutatást és alapszabálymintát most a miniszter német, román, szerb és tót nyelvre is lefordította, 20000 példányban kinyomatta s a szőlősgazdák közt díjtalanul leendő szétosztás végett a törvényhatóságoknak, gazdasági, szőlészeti és borászati egyesületeknek, továbbá a vinczellériskolák igazgatóságának s a szőlészeti és borászati felügyelőknek megküldötte.

Kertészeti kiállítás Pozsonyban. A pozsony megyei gazd. egyesület által rendezett gyümölcs- és konykertetészeti kiállítás e hó 3-ikán nyílik meg. A megnyitás alkalmából a földművelésügyi minisztert Kiss Pál államtitkár képviseli. Az OMGE. képviselőjében Forster Géza igazgató jelenik meg a megnyitáson.

A telepítési szaktanácskozmány jegyzőkönyve a földművelésügyi miniszter ur által nyomtatásban könyvalakban kiadott és ezen műből 100 példányt az OMGE. rendelkezésére bocsátott, hogy az érdeklődők közt szétoszassa. Felhívjuk tehát az OMGE. tagjainak figyelmét erre a nagyérdemű munkára azon figyelmeztetéssel, hogy a művet amíg a készlet tart az OMGE. mindazon tagjainak postacsomagban megküldi, kik a szétküldési költség fejében 80 fillért az egyesülethez akár készpénzben, akár levélbélyegben megküldenek.

„Utmutatás a must és bor okszerű kezelésére“ című kézikönyvet 50 fillér behirdetése ellenében portómentesen szállítja az OMGE. Utánvételezések, minthogy többre kerülnek és megnehezítik a kezelést, nem fogadtatnak el.

Megjelent az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület“ kiadásában *Az Ujlaki Uradalom Üzleti berendezése a „Köztelek“ szerkesztősége által kitüntetett pályamű. Két tábla hat ábrával.* Irta: Wiener Moszkó. Egy hazai belterjes uradalom üzleti ágának jövedelmezőségére és az egyes üzleti ágak viszonyára vonatkozó részletes adatok ismertetése. 104 oldalas csinos könyv, ára portómentes megküldéssel: 55 krajczár. Megrendelések a kiadóhivatalba intézendők.

KERESKEDELEM, TŐZSDE

Budapesti gabonátözsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése.)

Budapest, 1900. szeptember 29.

Az időjárás e hét folyamán is derült és száraz a hőmérséklet pedig aránylag magas volt. Csapadék az

ország egyes részeiben csak szórányosan fordult elő és rövid ideig tartott. A tengeritörés teljes mérvben folyik, azonban nem mindenütt kielégítő. A vizállás is tetemesen csökkent és a hajózás — mint ősz felé egyébként mindenkor — nehézségekkel küzd. A hozatalok ennél fogva lényegesen gyengébbek és további csökkenés várható, ha a vizállási viszonyokban rövidesen javulás be nem áll.

A külföldi piacok üzletviszonyait illetőleg, azok nem alakultak egyöntetűen. A forgalom a múlt héthez viszonyítva gyengébb és e mellett az irányzat inkább lefelé volt törekvő. Amerikában a hét elején még szilárd volt a hangulat, míg később lebonyolítások és eladások folytán erősebb visszacsúszás állott be. Az exportkereslet csak a rendes keretben maradt, mert a tartósan drága tengeriszállítás díjak a kivitt megnehezítik. E mellett a látható gabonakészletek is oly magasságot értek el, mint arra — a jelen viszonyokhoz mérten alig volt eset. A „Bradstreets“ becslése szerint az ellenőrizhető búzakvantum 738.555.000 bush. Angliában a kereslet gyengült, az árak azonban változatlanul tartottak. A francia piacokon csak lényegtelen árvariaciók voltak. A németországi tőzsdéről is gyengébb fogyasztási keresletet jelentettek, melylyel azonban különösen oroszországi bővebb kínálat állott szemben.

Nálunk a hangulat kevérmagvakban határozottan lanya volt, míg takarmányzúzott tartottak maradtak. Egyedül ótengeri volt emelkedő.

A 4 napra szorító üzleti forgalomról e héten a következőket jelenthetjük:

Buza lanyhán indult és az egész hét folyamán el volt hanyagolva. A malmok eddigi beszerzéseik után nyersáruval bőven el vannak látva, illetve annak átvetelével vannak teljesen elfoglalva és így csupán későbbi szállításra rekedtek, míg prompt áru alig vagy csak nagyon nehezen volt elhelyezhető. A tulajdonosok így különösen vagonárúnál — daczára annak, hogy a hozatalok tetemesen gyengébbek — naponként árengedményekre voltak kényszerülve, minél fogva a múlt héthez képest prompt merkantil árunál kb. 30 fillérről csökkenés mutatkozik. Későbbi szállítások csak kisebb mérvben gyengültek. Az összeforgalom 140.000 mm. tesz ki, míg a hetibozatalok 326.000 mm. rúgnak.

Rozs a múlt héttel ellentétben lanya irányzatot követet. Az érdeklődés ugyszólván teljesen megszűnt, a forgalom csak szerény keretben maradt és az aránylag csekély mennyiségek, melyek részben a fogyasztás, részben elszállítás célokra adtak el, csak 20-30 fillérről a multheti árakon alul voltak elhelyezhetők. Prima urasági áru mely azonban csak szórányosan kerül a piacra, inkább tartott. Budapesti paritásra 13:20—50, jobb árúé 13:80, finom árúé 14 K-ig jegyzünk nyiriszármazékok alig voltak forgalomban és jegyzésükben a budapesti árpáráshoz alkalmazkodtak.

Árpa (takarmány- és hántolási célokra) tartósan csak gyengén van kínálva és a kereslet is — mérsékelt; a hangulat azonban kellemes és szükséglet esetén hízalék, úgy mint gyárosok teljes multheti jegyzéseket fizettek. Helyben minőség szerint 12:10 K-ig jegyzünk. Állomásokon átvéve a forgalom tovább is korlátolt és kisebb tételekben tiszavidéki merkantil és felvidéki árura szorítkozik, melyek nyomott árakon találtak bel- és di számlára elhelyezést. Jobb tiszavidéki áruban csak kínálat híján nem volt forgalom. Jegyzéseink: Tiszavidéki merkantil áru 11:50—12:50, jobb névlegesen 13, finom 13:50 K-ig. Felvidéki merkantil áru 13—14, jobb 15—15:50 K-ig.

Zab elég bőven volt kínálva, míg a kereslet csak szűk korlátok között maradt. A hangulat egyébként az egész hét folyamán nyugodt, az árak azonban változatlanul tartottak. Kb. 3500 mm. forgalom mellett merkantil áru 10:50—70, jobb áru 10:90 K-ig ér el helyben, míg finom áru, mely azonban alig van piacon, 13:30 koronáig jegyez.

Tengeri a gyorsan emelkedett határidő jegyzések hatása alatt rohamosan emelkedett és néhány tétel 14 K-ig helyben talált elhelyezést. Új készáru tengeriben is volt már némi forgalom. Az üzlet azonban még szűk terjedelmű; októberre 11:18 K-tól lefelé 10:70 K-ig november-december 11:45—40 K-ig fizettek budapesti paritásra.

Olajmagvak: Káposztarepében előforduló kisebb tételek helyben 25—29 K. keltok el. A határidőpiacon új 1901 augusztusra szóló szokvány árut 25:30 K-ig kötötték és 25:10—25:30 K. zárul. Lenmag szilárd és 28—29 K. jegyez helyben; gomborka hiányzik és 25 K. jegyez helyben. Kendermag helyben 21 K-ig, vadrepce 13—13:50 K-ig jegyez.

Hüvelyesek: Bab iránt az érdeklődés gyenge és csak kisebb tételek keltok el változatlan multheti árakon. Triőrözött fehér törpebab Gyöngyös-Félegyháza 17—17:50, fehér gömbölyű-bab Mohács, Baja, Zombor 16—, barnabab Kalocsa 14, Nagy-Károly 13:50 K. jegyez.

Napi jelentés a gabonáüzletről.

1900. október 2

A mai készáruüzlet mérsékelt forgalom és korlátolt vételkedv mellett csaknem változatlan volt; elkelt kb. 20—25.000 mm. buza tartott árak mellett.

Rozs és árpában ma forgalom nem volt, árak változatlanok maradtak.

(Az árak 100 kg.-ként koronáértékben értendők.)

Kiadott:

Uj-buza:

Tiszavidéki:	100 mm. 79 ¹ kg K.	15:70	3 óra
	100 " 78 ⁵ " "	15:50	" "
	100 " 78 ⁸ " "	15:30	" "
	200 " 79 ⁶ " "	15:20	" "
	100 " 79 " "	15:20	" "
	100 " 78 " "	15:20	" "
	100 " 77 ⁸ " "	15:15	" "
	200 mm. 78 ⁸ kg K.	15:—	3 óra
	100 " 78 " "	15:—	" "
	200 " 77 " "	15:40	" "
	100 " 77 " "	15:20	" "
	200 " 77 ⁵ " "	15:10	" "
	100 " 77 ² " "	15:05	" "
	200 " 77 " "	15:05	" "
	100 " 77 " "	14:90	" "
	100 " 77 " "	14:90	" "
	200 " 77 " "	15:—	" "
	300 mm. 77 kg K.	15:—	" "
	100 " 77 ⁵ " "	15:—	" "
	100 " 76 ⁸ " "	14:90	" "
	800 " 76 ⁵ " "	15:—	" "
	100 " 76 ⁵ " "	K. 15:—	3 óra
	100 " 76 ¹ " "	14:70	" "
	100 " 76 " "	14:70	" "
	100 " 75 " "	14:70	" "
	200 " 76 " "	14:70	" "
	100 " 75 " "	14:60	" "
	100 " 74 ⁷ " "	14:30	" "
Erdélyi:	300 " 80 " "	15:50	" "
	200 " 77 ⁸ " "	14:90	" "
Bihari:	100 " 77 " "	14:90	" "
Dunai:	3400 " 73 ⁵ " "	14:40	" "
Bácskai:	4800 mm. 75 ¹ " "	K. 15:—	3 óra
Bánási:	3000 " 77 ² " "	15:20	" "
Adai:	400 " 77 ² " "	15:20	" "
Verbászi:	1800 " 76 " "	15:10	" "
Pestvidéki:	150 " 78 ⁴ " "	15:30	" "
	200 " 77 " "	15:10	" "
	100 mm. 79 kg K.	15:10	3 óra
	100 " 77 " "	15:10	" "
	100 " 77 ⁵ " "	15:10	" "
	100 " 77 " "	15:10	" "
	100 " 78 " "	15:—	" "
	100 mm. 78 " "	K. 15:05	3 óra
	200 " 77 ⁵ " "	14:90	" "
	500 mm. 77 ⁵ kg K.	14:90	" "
	2 0 " 77 ⁸ " "	14:85	" "
	100 " 76 ⁴ " "	14:70	" "
	100 " 76 ⁵ " "	14:75	" "
	100 " 76 ⁵ " "	14:60	" "
	400 " 74 " "	14:90	" "

Szeszüzlet.

Szesz. (Goldfinger Gábor szeszgyári képviselő tudósítása.)

A szeszüzletben e héten elején változatlan irányzat uralkodott és a szeszárak ugyanolyan, valamint későbbi szállításra a multheti zárlatjegyzés szerint záródnak. Elkelt finomított szesz nagyban adózva 116:50—117:50 K., adózatlanul 46:50—47—K. helybeli finomítógyáraktól. Élesztőszesz szilárd és adózva 116:50—117:50 K., adózatlanul 47 K. jegyeztetők.

Vidéki finomítógyárak részéről kontingens finomított szesz azonnali szállításra 115 K. volt ajánva, de csak kevés üzlet létesült, mert a vevők régi előjegyzésekkel bírnak.

Mezőgazdasági szeszgyárak kontingens nyersszesz gyéren ajánlottak és miután a vételkedv élénk, úgy a kínált kisebb tételek szilárd áron lett megvásárolva fix áron, valamint 2—2:40 K. jegyezésen alul.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 40:50—41—korona.

Bécsi jegyzés 44:80—45:20 korona kontingens nyersszeszért.

Prágai jegyzés 114:50— korona adózott és 43— korona adózatlan szeszért.

Triest-i jegyzés 20—20:50 korona kiviteli szeszért, 90% hektoliterje.

Kivitelre e héten néhány kocsirakomány finomított szesz vásároltak, mely Úszkúbb felé lett szállítva. Vidéki szeszgyárak változatlanul jegyeznek.

Budapesti zárlatárak e héten: Nagyban: Finomított szesz 116.50-117.— K., élesztőszesz 116.50-117.50 K., nyersszesz adózva 114.50-115.— korona, nyersszesz adózatlan (exkontingens) — korona, denaturált szesz 36.50-37.— korona. Kontingens nyersszesz — korona.

Az árak 10,000 literfokként hordó nélküli bérmentve, budapesti vasútállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

A központi vásárcsarnok árjegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiszerek áráról.

A magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetkezet üzleti jelentése. 1900. szept. 29.

A hét második felében üzleti forgalmunk nagyon mozgalmas képet mutatott. Bő hozatalaink voltak vadfélékből, tojásból, vajból és gyümölcsnemekből, ez utóbbiból különösen szőlő érkezett naponként nagy mennyiségben. A bőhozatalokkal szemben általános kedvtelenség uralkodik és a szűk pénzügyi viszonyok, melyek folyton tartanak, most a hó utolsó napjaiban különösen éreztetővé váltak. Ily körülmények közt az eladások csak nyomott áron voltak eszközölhetők.

Eladásaink nagyban: Vadfélék: szarvas mely naponként nagyobb tételekben érkezett, 40-50 filléres áron nyert vonatva elhelyezést kilónként. Őz 140-160 filléres kelt el egészben s kilént. Fogoly párja 1.60-2, fázán 4-5 korona közt nyert elhelyezést. Nyul darabonként 2-2.20 koronával fogyott.

Tojás, elsőrendű áru 69-70 kor. erdélyi 66 koronával értékesített eredeti ládánként.

Tejtermékek, elsőrendű teavaj 190-200. II. rendű 150-160, I. rendű főzvaj 150, II. rendű 100-120 filléres áron nyernek vonatva elhelyezést kilónként.

Gyümölcstételek: fajalmák 32-40, közönséges 10-12, rétesbe való 16 koronával keltek el 100 kg-ként. Szőlő teljesen elhanyagolt, lassan fogy. Ára, és pedig: oportó 20-24, sászlá 28-32, muskotály 60-62, paszatutti 60-62 fillér kg-ként. Dió 36-37 korona 100 kg-ként.

Élőbaromfiak: sovány lud 4.60-5.00. tyuk 2.60-2.80, pulyka sovány 3.00 korona páronként.

Hivatalos árjegyzés

Budapest székesfőváros vásárcsarnokaiban eladott élelmiszerekről, Budapest, 1900. okt. 1-ről.

Hús és hústermékek. Marhahús I. q. hátulja I. rendű 108-118, II. r. 104-108, III. r. 96-104, eleje I. r. 90-96, II. r. 90-96, III. r. 86-90, borjúhús I. q. hátulja I. r. 130-136, II. r. 126-130, eleje I. r. 116-120, II. r. 100-116, bárányi darab hátulja —, eleje —, birkahús I. q. hátulja I. r. 84-94, II. r. 80-84, eleje I. r. 76-80, II. r. 68-76, sertésbűs I. q. szalonnával budapesti —, vidéki 80-96, szalonna nélkül budapesti —, vidéki 72-90, sertésbűs pórköltnek való —, kocsonyának való —, füstölt budapesti I. r. —, vidéki II. r. I. q. 130-136, malacz élő, szopós I. r. I. drb 5.00-7.00, tisztított I. r. I. q. 1.30-1.40, sonka I. kg. nyers, bef. hentesáru 0.90-1.20, füstölt bef. csonttal 1.60-1.80, csont nélkül 0.—0.—, sonka füstölt prágai, csonttal 2.08-2.20, csont nélkül 0.—0.—, kolbász I. kg. nyers 1.00-1.20, füstölt I. r. 1.40-1.60, szalonna I. q. —, sózott 92-96, füstölt 96-110, sertészsír I. q. hordóval —, hordó nélkül budapesti I. r. 116-120, szalámi I. kg. belföldi 320-340, prágai — korona.

Baromfi. a) Élő: (1 pár) csirke rántani való 1.20-1.60, tyuk belföldi I. r. 2.60-2.80, kappan hizott I. r. 0.00-0.00, sovány 2.60-2.80, rucza hizott I. r. 4.—5.—, sovány belföldi 1.80-2.60, liba fiatal ujdonság —, lud hizott I. r. 9.—11.—, sovány belföldi 3.60-4.60, pulyka hizott I. r. 7.—7.—, sovány belföldi 4.40-5.— korona. b) Tisztított: csirke I. r. I. drb 1.00-1.60, tyuk I. r. I. drb 1.50-1.60, kappan hizott I. kg. —, I. drb 0.00-0.00, rucza hizott I. drb 1.80-2.80, I. kg. I.—1.12, lud hizott I. kg. 0.76-0.96, I. drb 2.—3.20, magló I. kg. 80-80, I. drb —, pulyka hizott I. kg. 0.00-0.00, I. drb —, magló I. kg. —, I. drb —, ludmáj I. kg. 2.40-3.40, nagy I. drb 0.70-1.40, ludzsír I. kg. 1.60-2.— korona.

Hal. Élő: (1 kg.) harcsa 1.30-2.—, csuka 0.00-0.00, ponty dunai nagy 1.40-2.—, márna 0.80-1.20, süllő balatoni —, czipó 1.40-1.50, pisztráng nagy —, kecske 0.—0.—, angolna —, apró kevert 0.32-0.40. Lazac rajnai I. kg. — korona.

Tej és tejtermékek. Tej teljes 1 liter 0.18-0.20, lefölözött 0.12-0.12, tejfel 0.56-0.60, teavaj I. kg. 1.50-2.—, főző darabos 0.—0.—, szedett —, olvasztott —, margarin I. rendű —, II. r. —, tehénturó I. r. 0.10-0.20, juhturó 0.90-1.00, lipői 0.80-1.28, juhsajt 90-1.00, ementáli belföldi 1.60-1.80, grói belföldi 1.00-1.30 korona.

Liszt és kenyéremlék. Kenyérliszt I. q. —, kenyér monori, fehér hosszú 1 kg. 0.27-0.27, barna 0.22-0.22, rozs 0.23-0.23 korona.

Száraz főzelék. Lencse belföldi I. q. —0.00-0.00 külföldi 34.00-56.00, borsó hazai héjas 20.00-24.00, koptatott 26.00-30.00, külföldi héjas 20.00-22.00, bab fehér apró 12.00-18.00, nagy 14.00-20.00, szines 12.00-20.00 korona.

Tojás. Friss teatojás 100 drb 5.—5.30, alföldi (1440 drb) 68.—69.—, erdélyi (1440 drb) 66.—67.—, szerb (1440 drb) —, apró (1680 drb) 56-57, meszes tojás — korona.

Zöldség. Sárgarépa 100 köt. 0.00-0.00, I. r. I. q. 00.00-00.00, petrezselyem ujd. 100 köt. 0.00-0.00, I. r. I. q. 00.00-00.00, zeller I. r. 100 drb 1.40-2.20, karalábé I. r. 100 drb 1.40-2.—, vöröshagyma ujd. belföldi 100 köt. —, érett makói I. q. 8.00-9.00, fokhagyma I. r. I. q. 16.—28.—, czékla I. r. 100 drb 1.—1.60, II. r. 0.80-1.—, fejeskáposzta I. r. 100 drb 8.00-14.00, kelkáposzta I. r. 100 darab 1.60-2.40, vöröskáposzta I. r. 100 drb 8.00-14.00, fejes saláta I. r. 100 drb 1.80-2.—, közt. saláta 100 drb 0.—0.—, burgonya I. vagon sárga 330.00-400.00, fehér —0.—0.00, rózsá I. q. 3.40-3.60, fekete retek kicsiny 100 drb 1.20-1.60, ugorka 100 drb savanyítani való 0.30-0.60, savanyított I.—1.20, nagy salátának 0.80-1.20, paradicsom érett I. q. 5.00-8.00, belföldi 00.—00.—, zöld paprika 100 drb 0.12-0.60, tök főzni való 100 drb 6.—14.—, zöldborsó hüvelyes I. q. —0.—0.00, kifejtett —0.—0.00, zöldbab hüvelyes I. q. 4.—6.—, kifejtett —, karfiol 100 drb 8.00-16.00, torma belföldi nagy édes I. q. 24.00-28.00, spárpa I. kg. 0.—0.— korona.

Gyümölcs. Alma, nyári édes I. q. 10.—20.—, rétesbe való 12.00-24.00, vajkörte nagy I. r. I. q. 18.—40.—, közönséges kevert körte I. q. 12.00-14.00, szilva magvavaló nagy I. r. I. q. 14.—17.—, nem magvavaló vörös I. q. —, ringló nemes I. r. I. q. —, barack kajszin I. q. —, ősz I. q. —, magvavaló I. q. 16.—48.—, nem magvavaló I. q. 16.—48.—, szőlő fehér mézes csemege I. q. 26.00-32.00, közönséges kevert I. r. I. q. 28.—30.—, meggy nagyszemű kem. I. q. —0.—0.00, apró szemű I. q. —0.—0.00, eper (szamóca) I. kg. —, málna I. kg. 0.—0.—, szeder 1 liter 0.00-0.00, görög dinnye nagy I. r. 10 drb 3.—5.—, kicsiny 100 drb 12.—24.—, sárga dinnye nemes I. r. 100 drb 14.—20.—, II. r. 100 darab —, dió nagy papírhéjú I. q. 60.00-80.00, apró kemény héjú I. r. I. q. 32.00-44.00, mogyoró nagy olasz I. q. —0.—0.00, gesztenye olasz nagy I. q. 0.—0.—, belföldi I. q. 24.—26.—, narancs messzinai 100 darab 0.00-0.00, apuliai 100 drb 0.00-0.00, mandarin 100 drb 0.00-0.00, citrom I. r. 100 drb 2.80-4.—, füge hordós I. q. —0.—0.00, koszoru I. q. 40.00-44.00, datolya sajtolt I. r. I. q. 80.00-84.00, mazsolaszőlő (fehér) I. q. 70.00-120.00, szőlő passatutti I. q. —, I. q. —, szerb szőlő I. q. — korona.

Fűszer, ital. Paprika I. r. I. q. 160.00-200.00, II. r. I. q. 140.00-160.00, mák I. q. 46.00-56.00, méz csurgatott I. q. 80.00-104.00, lépes I. q. —, köménymag I. q. —, boróka I. kg. —, házi szappan szín I. r. I. q. 50.00-50.00, közönséges II. r. 36.00-36.00, bor fehér asztali palackokban I. hl. —, vörös bor I. hl. —, házi pálinka palackokban I. hl. — korona.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca. 1900. október 2-án. A székesfővárosi vásár-igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott a szokott községekben 102 szekér réti széna, 61 szekér muhar, 30 szekér zsupszalma, 2 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 4 szekér egyéb takarmány (lucerna, sarju és zabosükköny stb.) 200 zsák szecska. A forgalom közepes. Árak fillérekben, q-ként, a következők: réti széna 380-560, muhar 460-500, zsupszalma 240-330, alomszalma 200-200, egyéb takarmány —, lóhere —, takarmányszalma —, 100 kéve tengeriszár —, lucerna 400-400, sarju 400-400, szalmaszecska 360-360, széna —, uj —, zabosükköny 440-440. Összes kocsiszám 201, suly 271,350 kg.

Allatvásárok.

Budapesti szurómarhavásár. 1900. szept. hó 28. án. A székesfővárosi közigazgatóság és marhavásár igazgatóságának jelentése.

Felhajtott: belföldi 477 db, eladatott 477 db, galicziai — drb, eladatott — drb, tiroli — drb, eladatott — drb, növendék élő borju 22 db, eladatott 22 db, élő bárány 25 db, eladatott 25 db; belföldi — drb, eladatott — drb, galicziai — drb, eladatott — drb, tiroli — drb, eladatott — drb, bécsi élő — drb, eladatott — drb, növendék borju — drb, eladatott — drb.

— drb, élő bárány — drb, eladatott — drb, élő kecske — drb, eladatott — drb.

Borjuvásár hangulata élénk volt.

Árak a következők: Élő borjuk: belföldi — koronáig, kivételesen — koronáig dbonkint, 70-100 — koronáig, kivételesen 108 — koronáig sulyra, galicziai —, kiv. — koronáig drbonkint, — kor.-ig, kiv. — koronáig sulyra, tiroli — koronáig kiv. — koronáig drbonkint, — koronáig kiv. — koronáig sulyra, növendék borju — koronáig, kiv. — koronáig sulyra. Olított borju: belföldi — koronáig, kiv. — koronáig sulyra, galicziai — koronáig, kiv. — koronáig sulyra, tiroli — koronáig, kiv. — koronáig drbonkint, bécsi — koronáig, kiv. — koronáig sulyra, növendék — koronáig, kiv. — koronáig drbonkint, élő bárány 20 — 22 — koronáig páronként, élő bárány — koronáig párja.

Budapesti juhvásár. (A 1900. október hó 1-én. székesfővárosi közigazgatóság és marhavásár igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtott: Belföldi hizalt ürű 3125 darab, eladatott 3125 drb, feljavított juhek 1535 drb, eladatott 1151 drb, kisorolt kosok 47 drb, eladatott 47 darab, kiverő juh 100 drb, eladatott 100 drb, bárány — drb, eladatott —, kecske 6 db, eladatott 6 db, boszniai —, eladatott — db, szerbiai 670, eladatott 670 db, angol keresztelés —, eladatott — db, romániai — durvaszörű — db.

Birkavásár hangulata lassu volt.

Árak a következők: Belföldi hizalt ürű 38-46.— K. páronként, 44-47 (—) K.-ig 100 kiló élősúly szerint, feljavított juhek 28-34.— K. páronként, 38-42 K.-ig 100 kiló élősúly szerint, kisorolt kosok — K.-ig páronként, — K.-ig 100 kiló élősúly szerint, kiverő juhek 14-22 K.-ig páronként, — K.-ig 100 kl. élős. sz., bárány — K., kecske — K. páronként, anyajuhok 22-33.— K. páronként, 36-42 K.-ig 100 kiló élősúly szerint, szerbiai 18-28 K. páronként, — K.-ig élősúly szerint, angol keresztelés — K. páronként, romániai — K. páronként, raskajuhok 19-27.— K. páronként, — K.-ig 100 kiló élősúly szerint.

Bécsi sertésvásár. 1900. okt. 2-án. (Schleissfelder és társai bizományi cég távirati jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhajtás: 4720 lengyel, 6995 magyar, összesen 11715 drb.

A vásár igen lanyha volt.

Árak kilónként élősúlyban fogyasztási adó nélkül prima 86-88 fillér, kivételesen 89 fillér, közepes 72-85 fillér, könnyű — fillér, stúdó 60-84 fillér.

Mezőgazdák figyelmébe!

Elismert kítűnő hazai gyártmány!

1600 gőzcséplőkészlet üzemben!

CZIM:

ELSŐ MAGYAR

gazdasági gépgyár

RÉSZVÉNYTÁRSULAT

BUDAPESTEN,

KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM.

Gőzcséplőkészletek

2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.

Magánjárók

(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyzék kívánatra díjmentesen küldetük.

HOTTER F. J. R. gyógyszerész a sz. Józsefhez BÉCS, XII/2., Schönbrunnerstrasse 182.

Hotter-féle Absorbiniol
1/4 palack frt 6.—, 1/2 palack frt 3.50.
Eltávolít mindennemű kővést és zsíros testlepedőket, a nélkül, hogy a szőrt tönkre tenné. Erősíti a mozgámat és gyenge inakat, eltávolít és tönkre tesz minden csomót az izmokon és megóv minden gyulladástól; különösen bevált epebajnál, csülkdaganatnál, patabütyöknél, vastag térdnél, csomóknál az inakon, vastag bokánál, dagasztoknál, a hol lyonek fellépnek. A térdek remegését megszünteti és meggyógyítja a szűdőségeket.

Hotter-féle Agril tapperza
lovak és szarvasmarhákknak, 1 csomag 80 kr.
Kütnő pótlék a takarmányhoz az állat ereje és egészsége fenntartására; minden yese-máj, hólyag- és idegbajnál alkalmazandó.

HOTTER-FÉLE HOLTTESTEMENŐS
1/4 tégely ára 2 frt, 1/2 tégely 1 frt 20 kr.
Feldülmúlhatatlan holttestem eltávolítására régi bajoknál is.

HOTTER

ALLATGYÓGYKÉSZÍTMÉNYEI
a jelenkor legkiválóbbjai, melyek számos bizonylat szerint sokkal más hasonló szerek által hatásukban el nem érhetők. Raktárak a gyógyszerárakban és drogériákban.

Főraktár: **BUDAPESTEN: Dr. BUDAI EML.**
Városliget, Városháza, Dr. Egger Leó és Egger J. Négygyógyás. VI. Városrészt 17. és TOROK JOSEF Gyógyszertára Király-utca 12.

HOTTER-FÉLE TRAINING-FLUID
1 palack 1 frt 20 kr.
Az inakat és izmokat a magas öreg korig állandó erőben és frissen fenntartja, az állatot a bedőzések után a legnagyobb fáradságra és vontatásra készíti. A túlerősítés következményeinek, benuulás, szagatás és merevedésnél megőző sikerrel alkalmazandó.

HOTTER I. ÉS II. SZ. DISZNÓFOGA
1 kiló 1 frt 20 kr.
Legjobb étrendi szer a disznók étvágyának és az azzal járó emésztésnek előmozdítására; kitűnően bevált orvászórnál. A II. számú hasmenésnél alkalmazandó.

HOTTER-FÉLE KOLKA ELLENI SZER
1 üveg 1 frt 50 kr.
Lovaknál mindennemű kolka és hogy felakadás, szarvasmarhákknál pedig puffadás ellen alkalmazandó.

Kitűnő minőségű

tölgymakk-ot

nemkülönböztetve mindenféle erdészeti magot ajánl a

Magy. magpergető-gyár

Faragó Béla Zala-Egerszegen;
minden kiállításon kitüntetve, legutóbb

Párisban ezüst éremmel.

1142

Minden fajta erdei csemetéket

erdők és sövények alakításához, szép és olcsó: **fenyő, erdei fenyő, fekete fenyő, szomorú fenyő, Douglas fenyő, vörös fenyő,** vörös és fehér **egyfa, akácza, fehér juhar, berkenye** és **bodzafa csemetéket** ajánl

Gutsverwaltung BOROWNA
posta: **BOCHNIA,** Galiczia.
Árjegyzék kívánatra ingyen.

Legelsőbbrendű birtokbérlet!!

850 hold, elismert legelsőbb rendű szántóföldekkel és 50 hold rét, buza, repce, sörárpa és cukorrépanak alkalmas, igen szép fekvésű, 10 percz a vasutól és nagyobb városból, **katasztrális holdja á 12 forint** és az adó.

Csak komoly reflektánsnak közelebbit

Österreicher Bernát-nál
Nagy-Kanizsán. 1541

Lapunk kiadóhivatalában megrendelhető:

A sertés javítása és hizlalása
gazdák és hizlalók használatára.
Irta **K. Ruffy Pál.**
Ára portómentes küldéssel **1 forint 10 krajczár.**

Magyar kir. Államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1901. évi január hó 1-től 1904. év végéig szükséges vasalt erdélyi taligák szállítására nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen taligák szállítására a m. kir. államvasutaknál érvényben levő 122.291/96. számú általános és a 116.242/92. számú különleges szállítási feltételek, rajzok és minták mérvadóak és kötelezők.

Az említett feltételek, szabványrajzok és határozmányok, valamint az ajánlati úrlapok az igazgatóság anyag és leltárbeszerzési (Ám.) szakosztályánál, Budapest, Andrassy-ut 73. szám, II. emelet 43. ajtó, a minta pedig a budapest-józsefvárosi állomáson levő központi szertárban, a pályázati határidőig naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők, különben pedig a feltételek és rajzok az igazgatóság nyomtatvány-, illetve tervtárból, a megszabott árak lefizetése mellett; a pályázati részletes feltételek és az ajánlati úrlap 1-1 példányá pedig az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál díjtalanul megszerezhetők.

A pályázati felhívás szövege és az ajánlati úrlap ezenkívül valamennyi vidéken székelő üzletvezetőségénél is megtekinthetők.

Minden ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a pályázati és szállítási feltételeket, szabványrajzokat és mintákat jól ismeri és kötelezőknek elfogadja.

Az ajánlat kizárólag e célra készült és az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál 1-1 példányban ingyen kapható úrlapon állítandó ki. Ugyanott megtekinthetők a szállításra vonatkozó közelebbi módoszatok is.

A lepecsételt, aláírt és kellő bélyeggel ellátott ajánlatok a magyar királyi államvasutak anyag- és leltárbeszerzési (Ám.) szakosztályához címezve, legkésőbb 1900. évi október 25-én délelőtt 12 óráig bekielendő, illetve ott átadandók és ezek borítékára világosan rávezetendő: „Ajánlat 133.900/900. számhoz taligák szállítására.”

Az ajánlott tárgyak értékének 5%-a készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban bánatpénzképen legkésőbb 1900. évi október hó 24-én déli 12 óráig a magyar kir. államasutak főpénztáránál letendő.

Nyertes szállító ezen bánatpénz 10%-a óvadékkra tartozik kiegyesíteni.

A bánatpénz letétele az ajánlatban ugyan fel- emlitendő, a letett bánatpénzről szóló letéti jegy azonban nem csatolandó az ajánlatához.

Budapest, 1900. évi szeptember hóban.
Az igazgatóság.

AZ

ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET

felügyelete alatt álló

KÖNYVKIADÓ VÁLLALAT

kiadásában a következő

gazdasági könyvek jelentek meg:

	füzve	kötve
	kor. fill.	kor. fill.
Cselkó és Kossutány <i>Takarmányozástan</i> ...	4.80	6.—
Cserhádi Sándor <i>Talajismeret</i> ...	3.20	—
Hilgard-Treitz <i>Szikes talajok</i> ...	1.60	2.—
Domokos K. <i>Gazdasági építészeti I-ső rész</i>	4.80	—
Száhlender Gyula <i>Gazdasági építészeti II-ik rész</i> ...	5.20	6.—
Szűts Mihály <i>Mezőgazdasági becsléstan</i> ...	5.20	6.—
Cserhádi Sándor <i>Okszerű talajmivelés</i> ...	5.20	6.—
Acsádi Jenő <i>Mezőgazdasági Ut-, Vasut- és Hidépítészeti</i> ...	5.20	6.—
Molnár István <i>Gazdasági gyümölcsstermelés</i> ...	4.—	4.80
Beiwinkler Vilmos <i>Fajbaromfi-tenyésztés</i> ...	10.—	12.—
Rázsó Imre <i>Cukorrépa-magtenyésztés</i> ...	2.—	—
Dr. Baross János <i>Idegenek birtokbeszerzése</i> ...	6.—	—

Megrendelések az

Orsz. Magy. Gazdasági Egyesület pénztári hivatalához
Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám (Köztelek)
intézendők.

A műveket bérmentve küldjük; s minden megrendelés után 25% engedményt adunk.

A

mezőgazdaságról és mezőrendőrségről

1894. évi III. törvények,

a végrehajtására vonatkozó

miniszteri rendelet,
magyarazatokkal el-
látva, egy füzetben.
Ára bérmentes küldéssel
1 frt 10 kr.

Haszonbérlet.

Ngs. Ugron Ákosné urnő tulajdonát képező, mintegy 2400 magyar hold kiterjedésű, ezideig házilag kezelt Tab-Torvaji (Somogy megye) uradalom zárt írásbeli ajánlat útján **haszonbérbe adó.**

Az írásbeli ajánlatok a tulajdonosné megbízottja **Dr. Pletnits Ferenc ügyvédhez** — kinél a részletes feltételek is betekintethetők —

folyó évi október hó 15-éig

küldendők.

Ajánlatban kijelentendő, hogy vállalkozó a haszonbérleti feltételeket ismeri s azokat kötelezőnek elfogadja. Tulajdonos a beérkezett ajánlatok felett teljesen szabadon határoz.

Kis-Czell, 1900. szept. 23-án.

1561
Dr. Pletnits Ferenc, ügyvéd.

Tiszta fajú 7-8 hetes malaczkok

a nagy yorkshire fajtából, páronként 30 koronával
(esomagolás nélkül) ludányi állomástól, eladók.
Szíves megkeresések a

Báró Stummer Sándor-féle

jószág-igazgatósághoz Nagy-Bodok,
u. p. Nyitra-Ludány, intézendők. 1582

„KÖZTELEK”

kiadóhivatalában

Budapest, Köztelek

a következő gazdasági szakmunkák kaphatók:

Egyszerű gazdasági számvitel. Irta Suschka Richárd.
Az Orsz. Magyar Gazd. Egyes. által 2000 korona pályadíjjal koronázott pályamű. Bolti ára csinos vászonkötésben 6 korona. A „Köztelek” előfizetőinek és az O. M. G. E. tagoknak portomentesen megküldve 4 korona 60 fillér.

A Baromfi hizlalása és a hizott baromfi értékesítése. Irta Hreblay Emil állattenyésztési felügyelő. Ára portomentesen küldéssel 1 korona 70 fillér.

Gazdasági Számviteli Naptár. Szerkeszti Szilassy Zoltán, az O. M. G. E. szerkesztő-titkára. Megjelenik minden évben. Bolti ára 1 korona 50 fillér, portomentesen küldéssel 1 korona 90 fillér.

A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894-ik évi XII-ik törvényzikk, a végrehajtására vonatkozó miniszteri rendelet, magyarázatokkal ellátva, egy füzetben bérmentesen küldéssel 2 korona 20 fillér.

A sertés javítása és hizlalása. Gazdák és hizlálók használatára. Irta: K. Ruffy Pál uradalmi főtiszt. Ára portomentesen küldéssel 2 korona 20 fillér.

A mesterséges borok készítésének, forgalomba hozatalának tilalmáról szóló törvény. Magyarazó jegyzetekkel ellátta: dr. Lónyai Ferencz. Ára 1 korona 60 fillér.

Lapunk bekötési táblája

1 frt 36 kr-ért (portómentesen)

kapható kiadóhivatalunkban.

Hirdetmény.

Egy 170 cm. magas sötét pej három s fél éves igen szép

félvér méncsikó eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Lukács László földbirtokos

Dunapentele (Fejérmegye.) 1572

Elsőrendű

vető-, nyeles- és fűrtös-makkot,

kedvelt Száva-vidéki terményt szállít gondosan válogatott minőségben 85-90 százalékgig jótállással a csiraképeséért. 1404

Weisz Ferencz Sziszek, Horvátország.

A magyar kir. államvasutak. Igazgatóság.
143980. sz. A/l.

Hirdetmény.

A féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok érvényesítése az 1901. évre.

A folyó évre szóló féláru vasuti jegy váltására jogosító arcképes évi igazolványok abból a célból, hogy az 1901. évre idejekorán érvényesíthetők legyenek, a magy. kir. államvasutak igazgatóságához már f. évi október hó 1-től kezdve beküldhetők: azon jogcsultak pedig, kik a f. évben ily igazolvány birtokában nincsenek, de ilyet a maguk részére az 1901. évre váltani kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fenti időponttól kezdve kérelmezhetik.

Nehogy tehát az igazolványok érvényesítése és illetve az utak kiállítása a f. év utolsó hónapjára maradjon, a munkatorlódásnak és az ebből származható késedelmeknek elejét veendő figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy saját érdekében cselekszenek, ha az érvényesítés kieszközölése, illetve az új igazolvány megszerzése iránt igazolványaik, illetve fényképeik és kezelési illeték fejében személyenként 1 korona készpénznek a m. kir. államvasutaknak főpénztárába való beküldése mellett az előirt módon hivatali felsőbbségükhöz, illetve a jogosult nyugdíjasok bélyegtelen folyamodványával közvetlen az alólírott igazgatósághoz (Budapest, VI., Andrássy-ut 73-75. sz. már most folyamodnak).

A nyugdíjasok a lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által nyugdíjas minőségüket és azt, hogy díjazott tisztséget, vagy fizetéssel járó hivatali nem viselnek, folyamodványaikon igazolni tartoznak.

Az illetékes hivatali főnökségeket felkérjük, hogy az érvényesítést és az új igazolványok kiállítását kérelmezők igazolványait, illetve fényképeit, a kezelési illetékkel és a folyamodókról 2 példányban szerkesztendő névjegyzékkel együtt, az amugy is nagyszámu teendők lehető megosztása szempontjából, alólírott igazgatósághoz minél előbb beküldeni sziveskedjenek.

Együttal közöljük, hogy az igazolványok határozmányainak 17. pontjában foglaltakhoz képest azon idő alatt míg az érvényesítés végett beküldött igazolványok nálunk kezeletnek, azok birtokosai részére, előre nem látott utazásokra bélyegtelen folyamodvány alapján, melyben az, hogy az illető folyamodónak igazolványa érvényesítés végett be nem küldve, a hivatali főnök által igazolandó, a folyamodványban megjelölendő utvonatra féláru menetjeggyel egyszeri utra szóló igazolványok fognak úgy az alólírott igazgatóság mint fizetvezetőségeink által is kiadni, megjegyezvén, hogy azok részére, kik a fent közölt esetben egyszeri utra szóló igazolvány kiállítását kérelmezni elmulasztanak, a rendes menetdíj megfizetése esetén, menetdíj visszatérítések semmi körülmények között sem fognak engedélyeztetni.

Végül figyelmeztetjük mindazokat, kik arcképes évi igazolvány változásra kötelezve nincsenek, továbbá az arcképes igazolvány birtokosai is, hogy a saját részükre, illetve családtagjaik részére szükséges féláru menetjeggyel egyszeri utra szóló igazolványok kiállítása iránt mindenkor idejében, de legalább is 14 nappal terbe vett utazásuk előtt folyamodjanak, mert a későnként igazolványoknak soron kívüli kiállítása az év e szakában beálló munkatorlódás következtében legyőzhetetlen nehézségbe ütköznék.

Budapest, 1900. évi szeptember hó 21-én.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Eladó tenyész koczák.

Nagyméltóságú gróf Andrássy Géza ur parnói uradalmában vérszen átment mangalicza fajú, 3-5 éves,

176 darab tenyész kocza

80 koronáért darabonként van eladó.

Megrendelések az

uradalmi igazgatóság ezimére

Vécse u. p. Gálszécs

intézendők. 1575

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Budapest Köztelek).

Árak:

nagyban waggon-rakományonként ab Leopoldshall-Stassfurt, ömlesztett állapotban 108 frt, zsákban szállítva 130 frt. A vasuti szállítási költség a különböző távolságu rendeltetési állomások szerint 130-140 frt közötti váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egyesületi tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyideűleg a kainit árát egyesítetük pénztárhoz beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendők.

Hirdetési ár 15 szög 60 fillér, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér...

KIS HIRDETÉSEK

Csak mezőgazdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdetésre...

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS. Alulírott

gazdaságnál október elsejére egy irnoki állás betöltendő: egy évre, készpénz: 500 korona lakás ellátással.

Nőtlen izr. ispán

kerestetik f. 6. november 1-re belépésre egy 2000 holdas bér-gazdaságra, megkívánatik, hogy az illető szorgalmas és erélyes tudjon lenni.

Gazdasági irnok

néhány évi gyakorlattal, lehetőleg szakiskolát végzett, kerestetik azonnali belépésre. Évi fizetés 480 korona és teljes uri ellátás.

A válla

béruadalom u. p. Vallaj (Szatmármegye) a költés könyv-velében teljesen jártas és mérlegképes gazdasági nőtlen számtartót keres — fizetés meg-egyezés szerint — kik a gazdaságban is jártassággal bírnak előnyben részesülnek.

Irnoki

állás jött üresedésbe méltóságos gróf Széchényi Ferencz somogy-tárnócai uradalmaiban, mely lehetőleg azonnali betöltendő. Pályázókól megkívánatik a keresztény vallás, továbbá valamely gazd. tanítót végzbizonyítványa.

Azonnali

vagy későbbi belépésre kerestetik tejjgazdasági szakiskolát sikeresen végzett fiatal ember, gyakorlorkul. Teendője kizárólag a tejgazdaság kezelése.

2000 holdas

uradalomban könyvelő állás október 15-ével betöltendő. Feltételek magyar és német nyelv bírása szóban és írásban, járadalmazás 70 korona, teljes ellátás mellett.

Két uradalmi hajdu

állás betöltendő. Járadalmazás egyenkint: 120 kor. készpénz, 600 ko. buza, 400 ko. rozs, 200 ko. szemes kukorica, 1 drb. tehén, 4 drb. sertéslegeltetés, 16 ürméteres tűzifa, 100 [?] [?] kerti, 1200 [?] [?] föld, 1000 [?] [?] rét használata, három évenként 1 kopony, évenként 1 öltözöt ruha (vagy utóbbi értéke készpénzben 30 korona) és egy szobás lakás.

Adal

földműves iskolát végzett és kellő gyakorlattal bíró gazdára volna szükségem 1500 holdas bér-gazdaságra vezetőre.

Nős ispán

nagyobb bér-gazdaságra azonnali belépésre kerestetik. Bizonyítványmásokkal felszerelt ajánlatok, melyek vissza nem küldetnek, sőregi gazdaságnak Tápiszeleire ezimendők. 1577

ÁLLÁST KERESŐK. Gazdatiszti

Állást keres, egy a debreczeni gazdasági tanítótétel jó sikerrel végzett gazdász, ki a gazdaság minden ágában kellő jártassággal bír és több évi gyakorlat van. Czim a kiadóhivatalban. 1276

Kezelőtiszt

Állást keres egy 18 évi gyakorlattal bíró, izr. nős, kis-családú intelligens gazdatiszt, ki a gazdaság összes ágában, a legbelterjesztőbb vezetésben, az állattenyésztés, sertés és marhahizlalásban, tehén-tenyésztésben, szőlő-, dohány- és cukor-éptermelésben stb. teljesen jártas. Nagyobb szesz- és cukorkorjári gazdaságban nyert tapasztalatát után, mint önálló rendelkező gazdatiszt volt már alkalmazásban. Eddigi sikeres működéséről kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik. Szives megkeresések: „Kezelőtiszt 1400” czim alatt kér a kiadóhivatalba. 1400

Földműves

iskolát végzett fiatal ember szerény igények mellett azonnali alkalmazást keres. Czim Kis János Prépost pusztán u. p. Nagy-Korpad. 1549

Kezelőtiszt

Állást keres a gazdaság minden ágában jártas, 17 évi gyakorlattal, földműves és tejgazdasági szakiskola üzletvezetői tanfolyamát végzett, 36 éves nős gazdatiszt. Czim a kiadóhivatalban. 1529

Urasági-inas,

egy 21 éves, róm. kath. vallású, nőtlen, tanult konyha mé-szaros, a ki a szakácságot is érti, azonnali belépéssel mint urasági inas alkalmaztatni kíván. Szives megkeresések Weisz Gyula Budapest, VIII., Fűtő-utca 15. czimén kéretnek. 1523

Adal

földműves iskolát kitűnő sikerrel végzett nőtlen fiatal ember, 24 éves róm. kath., ki katonai kötelezettségének eleget tett, irnoki vagy segédtszti állást keres nagyobb birtokon, hol jövője biztosítva van, melőbbi belépésre. Czim: Fojtsik Jenő, Sarkád, Bihar-megye. 1510

Ispáni állást

keres bármily szerény járadalmazással, közérte helyi gazdasági tanítótétel jeles sikerrel végzett és több évi kitűnő gyakorlattal bíró nős gazdatiszt. Állását azonnali elfoglalhatja. Czim: „K. P. P.” alatt a kiadóhivatalban.

Gazdasági

tanítótétel jelenen végzett, jelenleg egy kisebb birtok kezelőtszti 39 éves, nőtlen október közepére igen szerény feltételek mellett megfelelő állást keres. Czim a kiadóhivatalban. 1557

Gazdasági pályára

készülő fiatal ember, ki közép-iskolát elvégezte, szeretne alkalmazást nyerni egy nagyobb uradalomban mint praktikáns. Czim a kiadóhivatalban. 1588

Ispán,

korán kelő, józan, becsületes és tisztességes, állást keres oly helyen, hol intenzív érvényesítheti földm. iskolai tanulmányait és 15 évi gróf és nagy uradalomból nyert consumma gazdasági és kertészeti alapos ismeretét. Katholikus, nős, 35 éves, család nélkül, 4 nyelvismerettel. Igényei szerények. Czim a kiadóhivatalban. 1569

Szakvizsgázott

erdő-, földművelő megbízható, állást keres, erdészet, vadászati kezelést, hasznos vadak tenyészését, duvadak kirtását, vadászbérek felmérését teljesen érti. Czim Róka Ferencz Budapest, Bástya-utca 8. 1585

Kezelő-

tiszt állást keres újévre földműves iskolát végzett, 25 éves, ev. ref. vallású, intelligens ispán, ki 6 évi gyakorlatát elsőrendű gazdaságokban nyerte. Ajánlkozik bármely gazdaságban bizonyos összegű jövedelem birtosítására és Szives megkeresések elap kiadóhivatalába kéretnek. 1590

Okleveles gazdász

mint gyakorlorkul keres alkalmazást. Egy évet töltött az állatorvosi akadémián, katonai kötelezettségének megfelelt, mint önkéntes huszár (s. k. vallású). Szives megkeresések „K. 23” jelleg alatt, Lang Lipót hirdetési iródjába, Budapest, IV., Szervita-tér S. intézendők. 1573

Önálló gazdatiszt,

39 éves, nős, gyermektelen, a ki 8 éven át egy nagyobb uradalmat egészen önállóan kezel, a magyar, német és tót nyelvet szóval és írásban bírja, a gazdaság minden ágában jártas, főképp cukorkorjári, burgonya, repecze és mindennemű gabonamű termelésben kitűnő praxissal bír. A marha hizlalással és bevasárlással nagyban foglalkozik, családú viszonyok miatt 1901. január 1-én lehetőleg előbb is állást vállaltatna, óhajtatja. Szives megkeresések „39 sz. Önálló Gazdatiszt” czimén továbbit elap kiadóhivatala. 1552

Földműves iskolát

és 4 középszatályt végeztem, 5 évi gyakorlatomból 3 1/2 évet egy helyen mint segéd, majd mint kezelőtiszt töltöttem. A gazdaságban tanulókn kívül a könyvvezetésben is jártas, nős, családalan, 32 éves, róm. kath. vallású vagyok, kisebb gazdaságokban kezelő, vagy nagyobbokban ispáni állást keresek. Czim a kiadóhivatalban. 1389

ÁLLATOK. A-Tempó

4 éves angol telivér mén, több nagy versenydíj nyertes, a „Abonment”, anyja: „LHJ” 162 magas pej, tenyészhiba nélküli, fedezésre kiválóan alkalmas — eladó.

Tudakozódni lehet: Nagy-Teleki gazdaságnál

1559 u. p. Hatvan.

Eredeti Rambouillet kosok

157 mindenkor nagyobb mennyiségben, dus választékban kaphatók gróf Herberstein Albert uradalmi igazgatóságárál

Strilek, Morvaország.

Eladó fajburgonya.

Magyarok és Richter Imperator, métermásája a simon-tornyal állomáshoz szállítva, nagy korona nyolcvan fillér. Megrendelhető: DÁVID PÁL Intézőnő, Szilas-Balás. 1580

Szepességi kárpáti juhturó.

(ugynevezett lipótl) legfinomabb, 5 kilós bődöny bérmentve, utánvét mellett 7 korona. Gaszary Gusztáv, Szepes-Szombat (Szepes-m). 1589

Csinosan

kiállított gyümölcskosarakat szállít 20 debonként hat koronáért Szekeres János, Galgóc, Nyitra-megye, utánvét mellett. 1599

Eladó tenyész-mének.

Gróf Chotek Rezső ur futtaki ménésében eladó: Egy 5 éves, 170 cmt. magas vilagos pej angol telivér mén: anyja: „Matamor”, anyja: „Euterpe”.

Egy 15 éves, 160 cmt. magas sötét pej, „Cupid II.” amerikai ügető. Anyja: „Cupid I.”, anyja: „Emma”, mindkettő importált.

Egy 5 éves 170 cmt. magas megy pej, nyerges paripa, anyja: „Matamor”, anyja: „Patti.”

Chotek FUTTAKI uradalmi igazgatósága.

Tenyész

felhasználja folytán 14 drb 2 éves kondorszörű, kiválóan szép kan eladó. Bővebbet számtartó hivatalt Gyapoly u. p. Bihar-Félegyháza. 1588

Órlási emdeni ludak kaphatók 1. 2. darabja 8 koronáért, Korek János gazdaságában, Német-Csanádon (Torontál-u.) 1574

Vöröstarka tinó és üsző

teljesen prima, 1—2 esetleg 3 éves, nálam minden mennyiségben kapható olcsó áron.

Későbbi, ugyszintén jármos és beállítási ökrök szállítására vállalkozom.

Henrik Ignác fia Szalónak (Vasm.).

VEGYESEK. Eladó

egy teljesen jó karban lévő 17-soros könnyű minőségű legújabb rendszerű sorvets gép, továbbá 3 drb egészen jó állapotban lévő hármas vasek, nemkülönb 2 drb egészen új vas fordító eke, valamint teljesen jó minőségű kisebb fajta konkolyozó (trienor) Sajó-püspöki gazdaságában, u. p. Bánréva. 1537

Eladó fajburgonya.

Magyarok és Richter Imperator, métermásája a simon-tornyal állomáshoz szállítva, nagy korona nyolcvan fillér. Megrendelhető: DÁVID PÁL Intézőnő, Szilas-Balás. 1580

Szepességi kárpáti juhturó.

(ugynevezett lipótl) legfinomabb, 5 kilós bődöny bérmentve, utánvét mellett 7 korona. Gaszary Gusztáv, Szepes-Szombat (Szepes-m). 1589

Csinosan

kiállított gyümölcskosarakat szállít 20 debonként hat koronáért Szekeres János, Galgóc, Nyitra-megye, utánvét mellett. 1599

Eladó tenyész-mének.

Gróf Chotek Rezső ur futtaki ménésében eladó: Egy 5 éves, 170 cmt. magas vilagos pej angol telivér mén: anyja: „Matamor”, anyja: „Euterpe”.

Egy 15 éves, 160 cmt. magas sötét pej, „Cupid II.” amerikai ügető. Anyja: „Cupid I.”, anyja: „Emma”, mindkettő importált.

Egy 5 éves 170 cmt. magas megy pej, nyerges paripa, anyja: „Matamor”, anyja: „Patti.”

Chotek FUTTAKI uradalmi igazgatósága.

Tenyész

felhasználja folytán 14 drb 2 éves kondorszörű, kiválóan szép kan eladó. Bővebbet számtartó hivatalt Gyapoly u. p. Bihar-Félegyháza. 1588

Órlási emdeni ludak kaphatók 1. 2. darabja 8 koronáért, Korek János gazdaságában, Német-Csanádon (Torontál-u.) 1574

Vöröstarka tinó és üsző

teljesen prima, 1—2 esetleg 3 éves, nálam minden mennyiségben kapható olcsó áron.

Későbbi, ugyszintén jármos és beállítási ökrök szállítására vállalkozom.

Henrik Ignác fia Szalónak (Vasm.).

VEGYESEK. Eladó

egy teljesen jó karban lévő 17-soros könnyű minőségű legújabb rendszerű sorvets gép, továbbá 3 drb egészen jó állapotban lévő hármas vasek, nemkülönb 2 drb egészen új vas fordító eke, valamint teljesen jó minőségű kisebb fajta konkolyozó (trienor) Sajó-püspöki gazdaságában, u. p. Bánréva. 1537

ELADUNK és kölcsön adunk

uj és egyszer használt vir-batlan TAKARÓ PONYVÁKAT, mindenféle nagyságban, uj és használt mindennemű TERMÉNY ZSÁKOT repeczeponyvákat

a legújanyosabb árak, illetve kölcsönök mellett KOHN ÉS STEIN zsák és ponyva gyári raktár BUDAPEST, V. Béla-u. 5.

Uradalomtól

vagy birtokostól óhajtok használni gőzszéplőt venni, melyet esetleg uj géppre cserélnék. Ajánlat „Hazai 6866” Schwarz József hirdető iródjába Budapest, Marokkó-u. ezimendők. 1509

Birtokot

keresek vételre saját magamnak egy tagban 240—500 hold számtával és uralkással, rét, legelő, erdő nagyobb terjedelemben is lehet. Ajánlatokhoz kiadóhivatal után részletes ismertetést kérek „1580” szám alatt. 1590

Eladó vadászfegyverek.

Egy kitűnő 14-es Lancaster-fegyver, melynek előállítási ára 250 frt volt, 100 frt-rt, egy 12-es, mely 160 frt volt, 70 frt-ért eladó. Mindkét fegyver Springer bécsi puskaművelő által és a legjobb karban van. Továbbá egy szép vadász-táska, külön nyulzakkal, 10 forintért eladó. Czim: Pádus György Budapest, VI., Lövöldetér 4. sz.

A mesterséges borok készítésének

forgalomba hozatalának tilalmáról szóló Törvény.

Magyarzó jegyzetek kel ellátta: Dr. LÖNYAY FERENCZ. Ára 80 kr.

Malomeladás, malomvétel, malombérlés, gépek vétele és eladása

legelőszertben összekötött a „Molnár Lapja” névvel. (Budapest, VIII., József-körút 33.)

GŐZMIVELÉS.

Nagyobb területek szántását gözekével
hajlandó vagyok elvállalni; épügy
mélyrigolozást szőlő-telepitésekhez.
Érdeklődők kéretnek, hogy alauti czímemhez forduljanak.
gőzsántási vállalkozó
WOLFF ERNŐ, BUDAPEST-KELENFÖLD.

Használjuk ki

a szél ingyenes erejét a víznek
mely kutakból vagy távoli völ-
gyekből való kiemeléséhez, tet-
szés szerinti magasságba, vagy
zúzó és őrlőmalmok üzemben tar-
tásához. Szetek irányja és erejé-
hez önműködően szabályozható,
vihár ellen biztos.

Szélmotorok

egészen aczélból és vasból
szavatolt 30%-al nagyobb
erőkifejtés, m. valamennyi
eddig rendszernél, díjtalan
vizszállításához községeknek
uradalmaknak, birtokoknak, gyáraknak,
villáknak stb. Területek öntözése és víz-
mentesítése létesíti.

Egészen
aczélból
és
vasból

Prospektusok kívánatra
Ingyen és bérmentve.

Kunz Antal
cs. és kir. udvari szállító
Mährisch-Weiskirchen.

50% terméstartalom

érhető el, ha a talaj 99%-os darabos égetett maró **mésszel** vagy 72%-os
szénsavas égetett **mészporral** trágyáztatik. A legnagyobb uradalmaknál
kitűnően kipróbált trágyázási módszer. I. rendű referenciák! Fenti czikkeket
valamint **mindenkor friss, szép fehér építkezési meszet** bármely
1327 vasutállomásra bérmentve legolcsóbban szállít

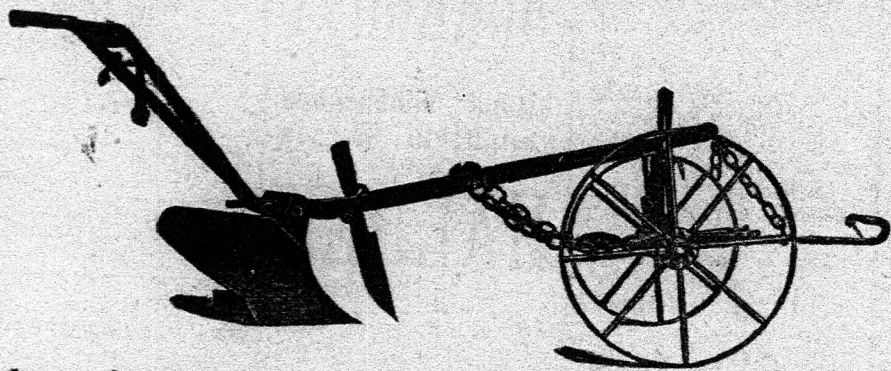
ELSŐ BAKONY-SZENTGALI MÉSZTELEPEK
KLEIN MÁRKUS FIAI Szentgál (Veszprémmegye.)

Hirdetmény.

10.000 drb 3-4 méter magas, egészséges
Jegenye nyárfa
szükségeltetik:
esetleg 2-3 évre felosztható szállítással. Ajánlatok
az uradalmi tisztartóságokhoz intézendők
Pta-Karád u. p. Sárospatak. 1542

HIRDETÉSEK felvételnek a kiadóhivatalban
BUDAPEST,
Üllői-ut 25-26-ik sz. sz.

Egyedüli specialis ekegyártási foglalkozó gyár az Osztrák-Magyar monarchiában.

Egy és több vasu egyetemes
aczélekélm és
talajmivelő
eszközeim

olcsó ár, elsőrendű minőség és czélszerű szerkezetüknél fogva országszerte legjobb hírnévnek és kelendőségnek
örvendenek.

Arjegyzékekkel és árajánlattal szívesen szolgálók.

Bächer Rudolf

cs. és kir. kizárólagos ekegyára
BUDAPEST,
VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond.**

„Unicum-Drill“

egyetemes **sorhavoatógép** sokoldalú használ-
hatóságánál, czélszerű szerkezeténél fogva egész
Európában

a legjobb hírnévnek és
a legnagyobb kelendőségnek
örvend, ezeknél fogva az összes eddigi vetőgépek
között az

első helyet foglalja el.

Arjegyzék és bővebb felvilágosítással készséggel
szolgál:

Melichar Ferencz

cs. és kir. szab. kizárólagos vetőgépgyára
Budapest,
VI. ker., Nagymező-utca 68.

„Patria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság nyomása, Budapest (Köztelek)